

№ _____ 1077/о _____

П Р И К А З

Б О Е Р Ы К

«__23__» _____ 07 _____ 2025__

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының «Татар Чаллысы авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен раслау турында

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 31-32 статьялары, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеш эшчәнлегенә турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Шәһәр төзелеш эшчәнлегенә өлкәсәндә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренен жирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары арасында вәкаләтләрне яңадан бүлү турында» 2023 елның 23 декабрендәге 131-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалыгы министрлыгының «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Татар Чаллысы авыл жирлегенен жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү турында» 2025 елның 24 гыйнварындагы 56/о номерлы боерыгы, Татарстан Республикасында жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе утырышының 2025 елның 5 маендагы 33 номерлы беркетмәсә нигезендә, 2025 елның 2 апреленнән 2025 елның 9 апреленә кадәр уздырылган гавами фикер алышуларның нәтижеләрен исәпкә алып, боерык бирәм:

1. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының «Татар Чаллысы авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен кушымтада бирелә торган жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен расларга.

2. Территорияләрен үстерү департаментының Агломерацияләрен үстерү идарәсенен Кама агломерациясен үстерү бүлегенә (В.В.Бельскийга) түбәндәгеләрен тәмин итәргә:

әлеге боерыкны Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенә ул үз көченә кергән көннән жиде календарь көннән дә соңга калмыйча жибәрүне;

әлеге боерыкны үз көченә кергән көннән жиде календарь көннән дә соңга калмыйча Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалыгы министрлыгының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация

челтәрәндәгә рәсми сайтында урнаштыруны;

әлеге боерыкны «Татарстан Республикасы шәһәр төзелеше эшчәнлеген мәгълүмати тәмин итү» Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат системасында ул басылып чыккан көннән алып 10 эш көне эчендә урнаштыруны;

«Роскадастр» гавами-хокукий компаниясенә Татарстан Республикасы буенча филиалына территориаль зоналар чикләре урнашу урынының график тасвирламасы һәм Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрын алып бару өчен файдаланыла торган координаталар системасында әлеге чикләрнең координаталары исемлеге булган территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләргә әлеге боерык үз көченә кертгән көннән алып биш эш көне эчендә электрон рәвештә жиберүне;

әлеге боерыкны ул басылып чыккан көннән алып 10 календарь көннән дә соңга калмыйча Территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында урнаштыруны.

3. Юридик бүлектә (Р.И.Кузьминга), дәүләт теркәвенә алу өчен, әлеге боерыкның Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгына жиберелүен тәмин итәргә.

4. Әлеге боерык рәсми басылып чыккан көннәннән үз көченә керә дип билгеләргә.

5. Әлеге боерыкның үтәлешен тикшереп торыны Территорияләргә үстерү департаментының Агломерацияләргә үстерү идарәсе башлыгы С.А.Рыбаковка йөкләргә.

Министр урынбасары

В.Н.Кудряшев

Татарстан Республикасы
Төзелеш, архитектура һәм
торақ-коммуналь хужалыгы
министрлыгының 23.07.2025
ел, №_1077/о_ боерыгы белән
расланды

**Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының
«Татар Чаллысы авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең җирдән
файдалану һәм төзелеш кагыйдэләре**

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының «Татар Чаллысы авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре составына түбәндәгеләр керә:

Кереш;

1 өлеш. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе;

2 өлеш. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары: Шәһәр төзелеш регламентлары

КУШЫМТА. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр (китерелми)

КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының «Татар Чаллысы авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба – Кагыйдәләр) – Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы, Россия Федерациясе Урман кодексы, Россия Федерациясе Су кодексы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Шәһәр төзелеш эшчәнлеген мәгълүмати тәмин итү турында» 2020 елның 13 мартындагы 279 номерлы, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеш эшчәнлеген турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы һәм «Шәһәр төзелеш эшчәнлеген өлкәсенең Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренен жирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнары арасында вәкаләтләрне яңадан бүлү турында» 2023 елның 23 декабрендәге 131-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законнары нигезендә әзерләнган шәһәр төзелеш зоналаштыру документы.

Кагыйдәләренә әзерләнә торган шулай ук Менделеевск муниципаль районының һәм Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының «Татар Чаллысы авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен норматив хокукый актлары, муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисади һәм шәһәр төзелеш үсешенен төп юнәлешләрен билгеләүче башка документлар нигезләмәләре исәпкә алына.

Әлеге Кагыйдәләр территорияль зоналарны, шәһәр төзелеш регламентларын, әлеге Кагыйдәләрен куллану һәм аларга законнар, жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый актлары нигезендә үзгәрешләр кертү тәртибен билгели, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының «Татар Чаллысы авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген территориясеннән муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тирә мохитне саклау, физик һәм юридик затларның, шул исәптән жир кишәрлекләренен һәм капитал төзелеш объектлары хокук ияләренен, хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү өчен нәтижәле файдалану шартларын, шул исәптән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның иң нәтижәле төрләрен сайлау мөмкинлегенә бирү юлы белән инвестицияләр җәлеп итү өчен дә шартлар тудыралар.

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МЕНДЕЛЕЕВСК
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ «ТАТАР ЧАЛЛЫСЫ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕН**

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

1 өлеше

**ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ
ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ**

Казан - 2025

ЭЧТӘЛЕК

1	
VIII БҮЛЕК. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары.....	29
17 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар.....	29
18 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар.....	33
19 статья. ТЕРРИТОРИАЛЬ ЗОНАЛАР ЧИКЛӘРЕ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР	35
IX БҮЛЕК. Шәһәр төзелеше регламентлары.....	37
20 статья. Шәһәр төзелеше регламенты составы.....	37
21 статья. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеше регламентлары.....	38
21.1. Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре.....	38
21.2. Индивидуаль торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1).....	40
21.3. Азкатлы торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж2).....	44
21.4. Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (ОД).....	48
21.5. Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И).....	53
21.6. Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Т).....	54
21.7. I-II класслы хәвефлектәге житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П1).....	56
21.8. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2).....	59
21.9. Авыл хужалыгынан файдалану зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ3).....	61
21.10. Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ4).....	62
21.11. Табигать ландшафты зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Р1).....	64
21.12. Зиратларны урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН1).....	65
22 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр.....	66
23 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр.....	67
X БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр.....	68
24 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр.....	68
24.1. Гомуми нигезләмәләр.....	68
24.2. Эчә торган һәм хужалык-көнкүреш сулары белән тәмин итү чыганакларының санитар саклык зоналары.....	70
24.3. Су саклау зоналары, жир өсте су объектларының яр буе саклык полосалары.....	71
24.4. Электр энергетикасы объектларының (электр челтәре хужалыгы объектларының һәм электр энергиясе житештерү объектларының) саклык зонасы.....	74
24.5. Торбаүткәргечләрнең (газүткәргечләрнең, нефть үткәргечләрнең һәм нефть продуктлары үткәргечләрнең, нефть һәм газ эшкәртү продуктлары өчен торба үткәргечләрнең, аммиак үткәргечләрнең) саклык зоналары.....	77
24.6. Элемтә линияләренә һәм корымаларының саклык зоналары.....	79
24.7. Магистраль яисә технологик торбаүткәргечләргә (газүткәргечләргә, нефть үткәргечләргә һәм нефть продуктлары үткәргечләргә, нефть һәм газ эшкәртү продуктлары өчен торбаүткәргечләргә, аммиак үткәргечләргә) кадәр минималь ераклык зонасы.....	81
24.8. Санитар саклык зоналары.....	83
24.9. Автомобиль юлларының юл буе полосалары.....	84
25 статья. Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр.....	85
26 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр.....	85
XI БҮЛЕК. Территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенә минималь рөхсәт ителә торган дәрәжәсенә исәпләмә күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен территориаль яктан файдалана алуының максимал рөхсәт ителә торган дәрәжәсенә исәпләмә күрсәткечләре.....	87

I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен кертү нигезләре, билгеләнеше һәм составы

1. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының «Татар Чаллысы авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенәң жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре республика башкарма хакимият органының норматив хокукый акты статусына ия. Әлеге Кагыйдәләр Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексы, Россия Федерациясә Жир кодексы нигезендә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының «Татар Чаллысы авыл жирлеген» муниципаль берәмлегендә (алга таба – муниципаль берәмлек, жирлек) жирдән файдалануны һәм төзелешләренә жайга салу системасын кертәләр.

2. Әлеге кагыйдәләр түбәндәге максатларда эшләнгән:

1) муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тирә мохитне һәм мәдәни мирас объектларын саклау өчен шартлар тудыру;

2) муниципаль берәмлек территориясен планлаштыру өчен шартлар тудыру;

3) физик һәм юридик затларның, шул исәптән жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары хокукларына ия булучыларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү;

4) инвестицияләр жәлеп итү өчен шартлар тудыру, шул исәптән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның иң нәтижәле төрләрен сайлау мөмкинлегенә бирү юлы белән дә.

3. Әлеге кагыйдәләр түбәндәгеләр белән берлектә кулланыла:

- техник регламентлар белән (алар билгеләнгән тәртиптә үз көченә кәргәнчә – «Техник жайга салу турында» 2002 елның 27 декабрендәге 184-ФЗ номерлы федераль законга һәм Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар белән);

- Россия Федерациясә законнары һәм Татарстан Республикасы законнары белән;

- шәһәр төзелешен проектлау нормативлары белән;

- жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы «Татар Чаллысы авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенәң һәм Менделеевск муниципаль районының норматив хокукый актлары белән.

4. Әлеге кагыйдәләр составына түбәндәге документлар керә:

Текст өлеше:

- Кереш

- Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе;

- Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары: Шәһәр төзелеш регламентлары

График өлеше:

- Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар;

- Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар

Кушымта:

Территориаль зоналарның чикләре турында белешмәләр (китерелми).

5. Әлеге Кагыйдәләр Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының «Татар Чаллысы авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелеш эшчәнлегенә гамәлгә ашыручы, жайга салучы һәм контрольдә тотучы дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар, вазыйфаи затлар тарафыннан үтәү өчен мәжбүри.

2 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачык һәм аңлаешлы булуы

1. Әлеге Кагыйдәләр, үз составына керүче барлык картографик һәм башка документларны да кертеп, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы «Татар Чаллысы авыл җирлеген» муниципаль берәмлегенә барлык физик һәм юридик затлары, шулай ук вазыйфалы затлары, дәүләт хакимияте органнары һәм җирле үзидарә органнары өчен ачык булып тора.

2. Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалыгы министрлыгы (алга таба – вәкаләтле орган) әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген тәмин итә, түбәндәге юллар белән дә:

- республика башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актларын рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару, шулай ук вәкаләтле органның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында урнаштыру;

- вәкаләтле орган тарафыннан Территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән срокта урнаштыру.

II БҮЛЕК. Вәкаләтле органнар тарафыннан жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу турында нигезләмәләр

3 статья. Жирле үзидарә органнары вәкаләтләре

1. Татарстан Республикасы «Менделеевск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге жирле үзидарәсе вәкилләклә органнары – Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы советы вәкаләтләре:

1.1. проектлар буенча гавами тыңлауларны оештыру һәм үткөрү тәртибен, гавами тыңлауларны үткөрү срокларын, рәсми сайтны һәм (яисә) мәгълүмат системаларын, гавами тыңлаулар башлану турында хәбәрләр урнаштырыла торган мәгълүмат стендларына таләпләренә, гавами тыңлаулар башлану турында хәбәр итү рәвешләрен, гавами тыңлауларны әзерләү тәртибен һәм беркетмә рәвешләрен, гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә әзерләү тәртибен һәм рәвешләрен, гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясен үткөрү тәртибен, гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясенә килүчеләргә консультация бирү тәртибен раслау.

2. Татарстан Республикасы «Менделеевск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге башлыгы – Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы башлыгы вәкаләтләре:

2.1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты буенча гавами тыңлаулар үткөрү турында карар кабул итү.

3. Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренң жирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары арасында шәһәр төзелешне эшчәнлегә өлкәсендә вәкаләтләренә яңадан бүлүгә бәйле рәвештә «Шәһәр төзелешне эшчәнлегә өлкәсендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренң жирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары арасында вәкаләтләренә яңадан бүлү турында» 2023 елның 23 декабрендәге 131-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законнда күрсәтелгән жирле үзидарә органнары вәкаләтләре Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалыгы министрлыгы мәсьәләләре» 2005 елның 6 июлендәге 313 номерлы карары нигезендә Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалыгы министрлыгы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

4 статья. Татарстан Республикасының жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен әзерләү комиссиясе

1. Татарстан Республикасының жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе (алга таба - комиссия) Татарстан Республикасында жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүгә күздә тотучы проектны әзерләү максатларында төзелә торган даими эшләрчә коллегияль орган булып тора.

2. Комиссия үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе Конституциясенә, Россия Федерациясе Шәһәр төзелешне кодексына, федераль законнарга, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларына һәм күрсәтмәләренә, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелешне эшчәнлегә турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы һәм «Шәһәр төзелешне эшчәнлегә өлкәсендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренң жирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары арасында вәкаләтләренә яңадан бүлү турында» 2023 елның 23 декабрендәге 131-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законнарына, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларына һәм Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалыгы министрлыгының «Татарстан Республикасында жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе турында» 2024 елның 5 мартындагы 35/о номерлы боерыгына таяна.

3. Комиссия составы һәм аның функцияләре Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалыгы министрлыгының «Татарстан Республикасында

жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе турында» 2024 елның 5 мартындагы 35/о номерлы боерыгы белән расланды.

4. Комиссия карары беркетмә белән рәсмиләштерелә, ул Комиссия әгъзалары тарафыннан имзалана һәм Комиссия утырышында рәислек итүче тарафыннан раслана.

5. Комиссия эше турындагы мәгълүмат барлык кызыксынган затлар өчен дә ачык.

5 статья. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезләмәләр

1. Жир кишәрлеге яисә капиталъ төзелеш объекты әлеге Кагыйдәләргә туры килми, әгәр:

- аларны рөхсәт ителгән файдалану төрләре тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалану төрләре исемлегенә кермәсә;

- аларның күләмнәре һәм параметрлары тиешле территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән чик күрсәткечләргә туры килмәсә.

2. Рөхсәт ителгән файдалану төрләре, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) зурлыклары һәм иң чик параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган жир кишәрлекләре яисә капиталъ төзелеш объектлары аларны шәһәр төзелеше регламентына туры китерү срогын билгеләмичә файдаланырга мөмкиннәр, мондый жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалану кеше гомере яисә сәламәтлеге, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булган очраклардан тыш.

3. Чик (минималь һәм (яисә) максималь) зурлыклары һәм чик параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү бары тик мондый объектларны шәһәр төзелеше регламентына туры китерү юлы белән яисә аларның рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкциянең чик параметрларына туры килмәвен киметү юлы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин. Күрсәтелгән жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү аларны шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләренә туры китерү юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин.

4. Рөхсәт ителгән файдалану төрләре, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) зурлыклары һәм иң чик параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килмәгән жир кишәрлекләреннән яисә капиталъ төзелеш объектларыннан файдалану дәвам итсә һәм кеше гомере яисә сәламәтлеге өчен, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч тудырган очракта, федераль законнар нигезендә мондый жир кишәрлекләреннән һәм объектлардан файдалануга тыю салынырга мөмкин.

6 статья. Территориаль зоналар

1. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен әзерләгәндә территориаль зоналарның чикләре түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

- бер территориаль зона чикләрендә жир кишәрлекләреннән гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләрен берләштерү мөмкинлекләрен;

- жирлекнең генераль планында (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 18 статьясындагы 6 өлешендә билгеләнгән очрактан тыш), муниципаль районны территориаль планлаштыру схемасында билгеләнгән функциональ зоналар һәм аларның планлаштырыла торган үсеше параметрларын;

- Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән территориаль зоналарны;

- территориянең гамәлдәге планлаштырылуын һәм жирдөн файдалануын;

- төрле категориядәге жир чикләренә планлаштырылган үзгәрешләрне;

- чиктәш жир кишәрлекләрендә урнашкан капиталъ төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмауны;

- федераль әһәмияттәге тарихи жирлекнең тарихи-мәдәни терәк планын яисә региональ әһәмияттәге тарихи жирлекнең тарихи-мәдәни терәк планын.

2. Территориаль зоналарның чикләре түбәндәгеләр буенча билгеләнә ала:

- капма-каршы юнәлешләрдәге транспорт агымнарын аерып торучы магистральләр, урамнар, машина юллары линияләре;

- кызыл линияләр;

- жир кишәрлекләре чикләре;

- муниципаль берәмлекләр чикләрендәге торак пунктлар чикләре;

- муниципаль берәмлекләр чикләре;

- табигать объектларының табигый чикләре;

- башка чикләр.

3. Территориаль зоналарның чикләре муниципаль берәмлекләр, торак пунктлар, жир кишәрлекләре чикләрен (Россия Федерациясе Жир кодексында яисә башка федераль законда каралган очрактарда, чикләре территориаль зоналар чикләрен кисеп үтәргә мөмкин булган жир кишәрлегеннән тыш) кисеп үтә алмый. Территориаль зоналар чикләрен территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләре, Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләре белән кисештерү рөхсәт ителә.

4. Территориаль зоналарның чикләре, чикләре Россия Федерациясе Жир кодексында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән очрактарда, территориаль зоналар чикләрен кисеп үтәргә мөмкин булган жир кишәрлегеннән тыш, һәр жир кишәрлегенә бары тик бер территориаль зонага каравы таләбенә җавап бирергә тиеш.

5. Һәр территориаль зона өчен әлеге Кагыйдәләр белән шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

7 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану

1. Шәһәр төзелеше регламентында жир кишәрлекләренә, шулай ук жир кишәрлекләре өстендә һәм астында булган һәм аларны төзү һәм капитал төзелеш объектларын алга таба эксплуатацияләү процессында кулланыла торган барлык нәрсәләрнең хокукый режимы билгеләнә.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

- территориаль зона чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан фактта файдалану;

- жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын гамәлдә булган һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләрен бер территориаль зона чикләрендә берләштерү мөмкинлекләре;

- муниципаль берәмлекләренң территориаль планлаштыру документларында билгеләнгән функциональ зоналары һәм аларның планлаштырыла торган үсеш характеристикалары;

- территориаль зоналарның төрләре;

- мәдәни мирас объектларын, махсус сакланылучы табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләре.

3. Шәһәр төзелеше регламентында тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына карата түбәндәгеләр күрсәтелә:

- жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

- жир кишәрлекләренә иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары;

- капитал төзелеш объектларының архитектура-шәһәр төзелеше күренешенә таләпләр;

- жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган чикләүләр;

- аңа карата шәһәр төзелеш регламенты билгеләнә торган территорияль зона чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотылган очракта, территориянең коммунал, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенә мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәпләмә күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен территориядән файдалана алуының мөмкин булган максималь дәрәжәсенә исәпләмә күрсәткечләре.

4. Шәһәр төзелеш регламентының гамәлдә булуы шәһәр төзелеш зоналаштыру картасында күрсәтелгән территорияль зона чикләре чикләрендә урнашкан барлык жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына бертигез дәрәжәдә кагыла.

5. Шәһәр төзелеш регламентының гамәлдә булуы түбәндәге жир кишәрлекләренә кагылмый:

- Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкәрләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән һәйкәлләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук ачыкланган мәдәни мирас объектлары булган һәм аларны тоту режимы, реставрацияләү, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм жайлаштыру параметрлары турында карарлар мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган һәйкәлләр яки ансамбльләр территорияләре чикләрендә;

- гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

- линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары биләгән;

- файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

6. Тарихи жирлекләр, истәлекле урыннар территорияләренә, территорияләрдән файдалануның аерым шартлары булган зоналарга карата шәһәр төзелеш регламентлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

7. Шәһәр төзелеш регламентлары түбәндәгеләр өчен билгеләнми:

- урман фонды жирләре;

- өске сулар белән капланган жирләр;

- запастагы жирләр;

- махсус сакланылучы табигать территорияләре жирләре;

- авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре;

- махсус икътисадый зоналар һәм алгарышлы үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре.

8. Шәһәр төзелеш регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеш регламентлары билгеләнми торган жир кишәрлекләреннән файдалану федераль законнар нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектларының вәкаләтле башкарма органнары яисә вәкаләтле жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә.

Урман фонды жирләре составындагы жирләрдән яисә жир кишәрлекләреннән, махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә урнашкан жирләрдән яисә жир кишәрлекләреннән (махсус сакланылучы табигать территорияләре составына кертелгән торак пунктлар территорияләреннән тыш) файдалану тиешенчә урман хужалыгы регламенты, урман законнары, махсус сакланылучы табигать территорияләре турындагы законнар нигезендә махсус сакланылучы табигать территориясе турындагы нигезләмә нигезендә билгеләнә.

III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрлөрөн үзгәртү турында нигезләмәләр

8 статья. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрлөрөн үзгәртү тәртибе

1. Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрлөрә жир мөнәсәбәтләре өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы тарафыннан расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрлөрә классификаторы нигезендә билгеләнә.

2. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану түбәндәге төрләрдә булырга мөмкин:

- 1) рөхсәт ителгән файдалануның төп төрлөрә;
- 2) шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төрлөрә;
- 3) рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төп төрлөрәнә һәм шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төрлөрәнә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә торган һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла торган ярдәмчә төрлөрә.

3. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен мондый файдалануның икенчә төренә үзгәртү, техник регламентлар таләпләре үтәлгән очракта, шәһәр төзелеш регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмчә төрлөрә, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан хокук ияләре тарафыннан өстәмә рөхсәтсез һәм килештерүсез мөстәкыйль сайлана.

5. Шәһәр төзелеш регламентлары гамәлдә булмаган яисә шәһәр төзелеш регламентлары билгеләнмәгән жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә кабул ителә.

6. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан хокук ияләре тарафыннан рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү жирләрнең максатчан билгеләнешен һәм категориясен үтәгәндә гамәлгә ашырыла.

7. Шәһәр төзелеш регламенты нигезендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалану төрен үзгәртү хокукка ия булучылар тарафыннан рөхсәт ителми:

- 1) мондый кишәрлектә капитал төзелеш объектын төзүгә бәйлә рөхсәт ителгән файдалану төрлөрәнә төзелешкә бәйлә булмаган максатлар өчен бирелгән жир кишәрлегенә карата;

- 2) мондый жир кишәрлегендә файдалануның төп яисә шартлы рөхсәт ителгән төре булган капитал төзелеш объектын булмаганда рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төренә карата;

- 3) шәһәр төзелеш регламентының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлегенә карата;

- 4) шәһәр төзелеш регламенты билгеләнмәгән жир кишәрлегенә карата.

8. Жир кишәрлегеннән рөхсәтлә файдалануның төп яисә шартлы рөхсәт ителгән төре мондый жир кишәрлегенә карата рөхсәт ителгән файдалануның тиешле төре турында белешмәләр Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына (алга таба – КМБДР) кертелгән көннән сайланган дип санала. КМБДР жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төрлөрә турында белешмәләр кертү таләп ителми.

9. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер үк төрлөрә ярдәмчә һәм шартлы рөхсәт ителгән файдалану төрлөрә исемлегендә бер үк вакытта булырга мөмкин. Мондый очракларда рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төре территориаль зонаның шәһәр төзелеш регламентында

билгелэнгән рөхсәт ителгән файдалануның төп төре белән бергә файдаланылса билгеләнә. Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төре төп буларак билгеләнү планлаштырылган очракларда кулланыла (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясында каралган тәртиптә файдалануның мондый төренә рөхсәт алу шарты белән).

9 статья. Жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү тәртибе

1. Жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт тиешле дәүләт хезмәтен күрсәтү тәртибендә бирелә. Дәүләт хезмәтен күрсәтү өчен кирәкле документлар исемлегә дәүләт хезмәтен күрсәтүнең административ регламенты белән билгеләнә.

10 статья. Капиталъ төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән чик параметрларыннан тайпылуға рөхсәт бирү тәртибе

1. Капиталъ төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрларыннан тайпылуға рөхсәт тиешле дәүләт хезмәтен күрсәтү тәртибендә бирелә. Дәүләт хезмәтен күрсәтү өчен кирәкле документлар исемлегә дәүләт хезмәтен күрсәтүнең административ регламенты белән билгеләнә.

IV БҮЛЕК. Вәкаләтле органнар тарафыннан территорияне планлаштыру документларын әзерләү турында нигезләмәләр

11 статья. Территорияне планлаштыру документациясенә гомуми таләпләр

1. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү территорияләреннән тотрыклы үсешен тәмин итү, шул исәптән планлаштыру структурасы элементларын аерып алу, җир кишәрлекләреннән чикләрен билгеләү, капитал төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналарының чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла.

Территорияне планлаштыру документларын әзерләү, әгәр Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 45 статьясындагы 10² өлешендә башкасы каралмаган булса, территорияль планлаштыру документлары, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (линия объектларын урнаштыруны күздә тотып торган территорияне планлаштыру документларын әзерләүдән тыш), урман хужалыгы регламенты, коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программалары нигезендә махсус сакланылучы табигать территориясә турында нигезләмә, транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программалары, социаль инфраструктураны комплекслы үстерү программалары, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, юл хәрәкәтен оештыруның комплекслы схемалары, «Россия Федерациясендә юл хәрәкәтен оештыру турында һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2017 елның 29 декабрендәге 443-ФЗ номерлы федераль законның 11 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән юл хәрәкәтен оештыруның нәтиҗәләгән тәмин итү таләпләре, техник регламентлар, кагыйдәләр җыелмалары таләпләре нигезендә; инженерлык эзләнүләре материалларын һәм нәтиҗәләрен, Россия Федерациясә халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкәрләреннән) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, ачыкланган мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

2. Капиталь төзелеш объектын урнаштыру максатларында территорияне планлаштыру документларын әзерләү түбәндәге очракларда мәҗбүри була:

- федераль, региональ яисә җирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектын урнаштыруга бәйле рәвештә дәүләт ихтыяҗлары яисә муниципаль ихтыяҗлар өчен җир кишәрлекләрен тартып алу зарурлыгына бәйле рәвештә;

- кызыл линияләрен билгеләү, үзгәртү яисә бетерү кирәк булса;

- җир законнары нигезендә җир кишәрлекләрен төзү территорияне ыланлау проекты нигезендә генә гамәлгә ашырыла алган очракта, җир кишәрлекләрен барлыкка китерү зарурлыгы булса;

- капитал төзелеш объектын урнаштыру уртак чиге булган ике һәм аннан да күбрәк муниципаль берәмлекләр территорияләрендә планлаштырылса (мондый капитал төзелеш объектын урнаштыруны дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге җирләрдә яисә җир кишәрлекләрендә гамәлгә ашыру планлаштырылган һәм мондый капитал төзелеш объектын урнаштыру өчен дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге җир кишәрлекләрен биерү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителмәгән очрактан тыш);

- линия объектын төзү, реконструкцияләү планлаштырылса (линия объектын дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге җирләрдә яисә җир кишәрлекләрендә урнаштыру планлаштырылган һәм мондый линия объектын урнаштыру өчен дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге җир кишәрлекләрен биерү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителмәгән очрактан тыш). Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан линия объектын төзү, реконструкцияләү өчен территорияне планлаштыру буенча документация әзерләү таләп ителми торган башка очраклар билгеләнергә мөмкин;

- линия объектын булмаган капитал төзелеш объектын һәм аның эшләвен тәмин итү өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын махсус сакланылучы табигать территориясә чикләрендә яисә урман фонды җирләре чикләрендә урнаштыру планлаштырылса;

- территорияне комплекслы үстерү планлаштырылса;

- «Күпфатирлы йортларны һәм башка күчәмсез милек объектларын өлешле төзүдә катнашу һәм Россия Федерациясенә кайбер закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2004 елның 30 декабрендәге 214-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә өлешле төзелештә

катнашучыларның акчаларын жәлеп итеп, индивидуаль торак төзелеше объектларын төзү планлаштырылса.

3. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү планлаштыру структурасының жирдән файдалану һәм территорияль зоналарны төзү кагыйдәләрендә билгеләнгән һәм (яисә) муниципаль районнарны территорияль планлаштыру, функциональ зоналар схемаларында, жирлекләрнең генераль планнарында, территорияне комплекслы үстерү каралган территорияләрдә билгеләнгән бер яисә берничә чиктәш элементларының территориясен планлаштыру проектында бүлеп бирелә торган өлешләренә карата гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне планлаштыру документларының гомуми таләпләре, эзерләү һәм раслау, шулай ук жирлек территориясенә карата территорияне планлаштыру документларын эзерләү үзенчәлекләре Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 45, 46 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлегә турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы һәм «Шәһәр төзелеше эшчәнлегә өлкәсендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренәң жирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары арасында вәкаләтләрне янадан бүлү турында» 2023 елның 23 декабрендәге 131-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә.

5. Территорияне планлаштыру документларын эзерләүне Министрлык тәмин итә.

6. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 27.12.2023 ел, № 3134-р күрсәтмәсә белән расланган Татарстан Республикасында территорияне планлаштыру проектларын формалаштыруга һәм эзерләүгә методик таләпләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

12 статья. Территорияне планлаштыру буенча документация төрләре

1. Территорияне планлаштыру буенча документация төрләре булып түбәндәгеләр тора:

- территорияне планлаштыру проекты;
- территорияне ызанлау проекты.

2. Территорияне планлаштыру проектларын эзерләү планлаштыру структурасы элементларын аерып чыгару, гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен, капитал төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү, территорияне планлаштырып үстерү характеристикаларын һәм чиратлыгын билгеләү өчен гамәлгә ашырыла.

3. Территорияне ызанлау проектын эзерләү планлаштыру структурасының бер яисә берничә чиктәш элементы чикләрендә, территорияль зонаның жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрендә билгеләнгән чикләрендә һәм (яисә) муниципаль районны территорияль планлаштыру, функциональ зона схемасында, жирлекнең, муниципаль округның генераль планында, территорияне комплекслы үстерү каралган территориянең билгеләнгән чикләрендә урнашкан территориягә карата гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне ызанлау проектын эзерләү түбәндәгеләр өчен гамәлгә ашырыла:

- барлыкка килә торган һәм үзгәртелә торган жир кишәрлекләренәң чикләре урнашу урынын билгеләү;
- чикләрендә капитал төзелешнең яңа объектларын урнаштыру планлаштырылмый торган төзелгән территорияләр өчен, шулай ук, мондый билгеләүләр, үзгәртүләр, гамәлдән чыгару бары тик гомуми файдаланудагы территория чикләрен үзгәртүгә генә китергән очракта, территорияне комплекслы үстерү күздә тотылмаган территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлеген барлыкка китерүгә һәм (яисә) үзгәртүгә бәйлә рәвештә кызыл линияләренә билгеләү, үзгәртү, туктату өчен.

5. Территорияне ызанлау проекты расланьрга тиешле төп өлештән һәм әлегә проектны нигезләү материалларыннан гыйбарәт.

6. Территорияне ызанлау проектларын эзерләү, территорияне планлаштыру документларын эзерләү өчен Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә мондый

инженер эзләнүләрен башкару таләп ителгән очракларда, инженер эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла. Территорияне ызанлау проектын әзерләү максатларында әлеге территорияне планлаштыру проектын әзерләү өчен алынган инженерлык эзләнүләре материалларыннан һәм нәтижәләреннән аларны үтәгән көннән алып иң күбе биш ел дәвамында файдалану рөхсәт ителә.

7. Территорияне ызанлау проектын әзерләгәндә төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә чикләре урнашу урынын билгеләү шәһәр төзелеше регламентлары һәм эшчәнлекнең конкрет төрләре өчен жир кишәрлекләрен бүлеп бирү нормалары, барлыкка килә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә карата федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында, техник регламентларда, кагыйдәләр жыелмаларында билгеләнгән башка таләпләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

8. Территорияне ызанлау проектын эшләү чикләрендә жир кишәрлекләре барлыкка килү каралган территориянең кадастр планында жир кишәрлегенә яисә жир кишәрлекләренә урнашуының расланган схемасы нигезендә гамәлдә булу срогы тәмамланмаган территориягә карата гамәлгә ашырылган очракта, мондый территорияне ызанлау проектында жир кишәрлекләре чикләренә урнашу урыны әлеге схемада төзелүе каралган жир кишәрлекләре чикләренә урнашу урынына туры килергә тиеш.

9. Тарихи жирлек территориясенә карата әзерләнгән территорияне ызанлау проектында сакланышын тәмин итү Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкәрләрен) саклау турындагы законнарда каралган планлаштыру структурасы элементлары исәпкә алына.

10. Территорияне планлаштыру проекты белән расланган планлаштыру структурасы элементы яисә элементлары чикләрендә урнашкан территорияне ызанлау проектын аерым документ рәвешендә әзерләгән очракта, территория чикләрендә урнашкан һәм (яисә) территорияне комплекслы үстерү күздә тотылмаган жир кишәрлеге барлыкка килүгә һәм (яисә) үзгәрүгә бәйле рәвештә кызыл линияләргә билгеләү, үзгәртү, бетерү өчен территорияне ызанлау проектын әзерләү очрагынан тыш, кызыл линияләргә шушы рәвешле билгеләү, үзгәртү гомуми файдаланудагы территория чикләрен үзгәртүгә китергән шарт белән.

11. Территорияне планлаштыру документларына карата гомуми таләпләр, эчтәлек, әзерләү һәм раслау тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы һәм «Шәһәр төзелеше эшчәнлегенә өлкәсендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренә жирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары арасында вәкаләтләрне яңадан бүлү турында» 2023 елның 23 декабрендәге 131-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә.

V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмә

13 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезләмәләр

1. Гавами тыңлаулар түбәндәге мәсьәләләр буенча яшәешнең уңайлы шартларына кеше хокукын, жир кишәрлекләре һәм капиталъ төзелеш объектлары хокук ияләренәң хокукларын һәм законлы мәнфәгатләрен саклау максатларында үткәрелә:

1) жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектларына, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында;

2) территорияне планлаштыру проектларына, территорияләренә планлаштыру проектларына үзгәрешләр кертүгә;

3) территорияне ызанлау проектларына, территорияне ызанлау проектларына үзгәрешләр кертүгә;

4) жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рәвештә рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектларына;

5) капиталъ төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектларына.

2. Гавами тыңлаулар эш һәм ял көннәренә билгеләнергә мөмкин. Рәсми бәйрәм көннәрендә гавами тыңлаулар уздырылмый.

3. Эш көннәрендә гавами тыңлаулар башлану вакыты жирле вакыт белән 18 сәгатътән иртәрәк билгеләнә алмый.

4. Гавами тыңлауларның нәтижәләре киңәш итү характерында була.

3. Проектлар буенча гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе, гавами тыңлауларны оештыручы, гавами тыңлауларны уздыру срогы, рәсми сайт һәм (яисә) мәгълүмат системалары, гавами тыңлаулар башлану турында хәбәрләр урнаштырыла торган мәгълүмат стендларына таләпләр, гавами тыңлаулар башлану турында хәбәр итү рәвеше, гавами тыңлауларны әзерләү тәртибе һәм беркетмә рәвеше, гавами тыңлауларны әзерләү тәртибе һәм нәтижәләре турында бәяләмә формасы, гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясен үткәрү тәртибе, шулай ук гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясенә килүчеләргә консультация бирү тәртибе Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының «Татар Чаллысы авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә уставы һәм (яисә) жирле үзидарәненә вәкиллекле органының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

VI БҮЛЕК. Жирдөн файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр

14 статья. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү тәртибе

1. Әлеге Кагыйдэләргә үзгәрешләр кертү, әлеге статья үзенчәлекләрен исәпкә алып, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 33 статьясында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Территориаль зоналар кагыйдэләрдә билгеләнмәгән торак пунктлар чикләреннән читтә урнашкан жир кишәрлекләрендә төзелеш ниятләре барлыкка килгән очракта, мондый жир кишәрлекләренә хокукий режимы тиешле территориаль зона билгеләү өлешендә Кагыйдэләргә үзгәрешләр кертү юлы белән билгеләнә.

VII БҮЛЕК. Жирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен жайга салу турында нигезләмәләр

15 статья. Территорияне комплекслы үстерү

1. Территорияне комплекслы үстерү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә, шулай ук Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында территорияләре комплекслы үстерү проектларын гамәлгә ашыру чаралары турында» 2021 елның 24 сентябрендәге 913 номерлы карары нигезендә гамәлгә ашырыла.

16 статья. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләре Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кергү

1. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләре Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кергү кагыйдәләре «Күчемсез мөлкәтне дәүләт теркәвенә алу турында» 2015 елның 13 июнендәге 218-ФЗ номерлы федераль законның 32, 34 статьялары нигезләмәләре белән билгеләнә.

2. Әлеге Кагыйдәләр белән территориаль зоналар, шул исәптән Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрындагы жир кишәрлекләренен, торак пунктларның яисә муниципаль берәмлекләренен чикләре урнашу урынын билгеләүдәге хаталарны исәпкә алып билгеләнә.

Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында белешмәләре булмаган торак пунктларның чикләренә карата аларның чикләрен билгеләүдәге хаталар исәпкә алынмый.

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МЕНДЕЛЕЕВСК
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ «ТАТАР ЧАЛЛЫСЫ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕН**

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

2 өлеше

**ШӘһӘР ТӨЗЕЛЭШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ ШӘһӘР ТӨЗЕЛЭШЕ
РЕГЛАМЕНТЛАРЫ**

Казан - 2025

ЭЧТӘЛЕК

1	
VIII БҮЛЕК. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары.....	29
17 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар.....	29
18 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар.....	33
19 статья. ТЕРРИТОРИАЛЬ ЗОНАЛАР ЧИКЛӘРЕ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР.....	35
IX БҮЛЕК. Шәһәр төзелеше регламентлары.....	37
20 статья. Шәһәр төзелеше регламенты составы.....	37
21 статья. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеше регламентлары.....	38
21.1. Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре.....	38
21.2. Индивидуаль торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1).....	40
21.3. Азкатлы торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж2).....	44
21.4. Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (ОД).....	48
21.5. Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И).....	53
21.6. Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Т).....	54
21.7. I-II класслы хәвефлектәге житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П1).....	56
21.8. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2).....	59
21.9. Авыл хужалыгынан файдалану зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ3).....	61
21.10. Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ4).....	62
21.11. Табигать ландшафты зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Р1).....	64
21.12. Зиратларны урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН1).....	65
22 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр.....	66
23 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр.....	67
X БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр.....	68
24 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр.....	68
24.1. Гомуми нигезләмәләр.....	68
24.2. Эчә торган һәм хужалык-көнкүреш сулары белән тәмин итү чыганакларының санитар саклык зоналары.....	70
24.3. Су саклау зоналары, жир өсте су объектларының яр бие саклык полосалары.....	71
24.4. Электр энергетикасы объектларының (электр челтәре хужалыгы объектларының һәм электр энергиясе житештерү объектларының) саклык зонасы.....	74
24.5. Торбаүткәргечләрнең (газүткәргечләрнең, нефть үткәргечләрнең һәм нефть продуктлары үткәргечләрнең, нефть һәм газ эшкәртү продуктлары өчен торба үткәргечләрнең, аммиак үткәргечләрнең) саклык зоналары.....	77
24.6. Элемтә линияләренә һәм корымаларының саклык зоналары.....	79
24.7. Магистраль яисә технологик торбаүткәргечләргә (газүткәргечләргә, нефть үткәргечләргә һәм нефть продуктлары үткәргечләргә, нефть һәм газ эшкәртү продуктлары өчен торбаүткәргечләргә, аммиак үткәргечләргә) кадәр минималь ераклык зонасы.....	81
24.8. Санитар саклык зоналары.....	83
24.9. Автомобиль юлларының юл бие полосалары.....	84
25 статья. Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр.....	85
26 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр.....	85
XI БҮЛЕК. Территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенең минималь рөхсәт ителә торган дәрәжәсенең исәпләмә күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен территория яктан файдалана алуының максималь рөхсәт ителә торган дәрәжәсенең исәпләмә күрсәткечләре.....	87

VIII БҮЛЕК. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары

17 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар

1. «Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар» әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора.

Бу картада билгеләнгән территорияль зоналарның чикләре һәм аларның код билгеләре – территорияль зонаның төр индексы һәм билгеләнгән территорияль зонаның номеры күрсәтелгән.

Территорияль зоналарның чикләре әлеге Кагыйдәләрнең 6 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Территорияль зонаның һәр төре өчен әлеге Кагыйдәләр белән шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә, ул бер төрдәге барлык билгеләнгән территорияль зоналарга карата гамәлдә була.

Территорияль зоналар төрләрен билгеләү өчен түбәндәге исемнәр һәм шартлы билгеләр (индекслар) кулланыла:

Территорияль зона төре индексы	Территорияль зона төре исеме
Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1)
Ж2	Аз катлы торак төзелеше зонасы (Ж2)
ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД)
Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т)
И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И)
П1	I-II класслы хәвефлектәге житештерү һәм склад объектлары зонасы (П1)
СХ2	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2)
СХ3	Авыл хужалыгында файдалану зонасы (СХ3)
СХ4	Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зонасы (СХ4)
Р1	Табигый ландшафтлар зонасы (Р1)
СН1	Зиратларны урнаштыру зонасы (СН1)

Территорияль зона төрен билгеләү өчен әлеге Кагыйдәләр кысаларында аның исемнән яисә индексын куллану бертигез мәгънәгә ия.

3. Билгеләнгән территорияль зоналарны идентификацияләү өчен территорияль зонаның номеры һәм исеме кулланыла. Билгеләнгән территорияль зона исеме түгәрәк жәяләргә ябыштырылган территорияль зона төре индексын һәм билгеләнгән территорияль зона номерын үз эченә алган территорияль зона төре исемнән гыйбарәт.

Территорияль зона индексы территорияль зона төре индексна туры килә.

Территорияль зоналарга карата әлеге Кагыйдәләр кысаларында «территорияль зона индексы» һәм «территорияль зона төре индексы» терминнарын куллану бертигез мәгънәгә ия. Бер үк индекслы барлык территорияль зоналар өчен гомуми шәһәр төзелеше регламенты гамәлдә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында түбәндәге территорияль зоналарның чикләре билгеләнгән:

Зона номеры	Зона индексы	Территорияль зона исеме	Зонаның урнашу урыны
1-1	Ж1	№1-1 индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1)	Татар Чаллысы авылы
1-2	Ж2	Аз катлы торак төзелеше зонасы (Ж2) №1-2	Татар Чаллысы авылы
1-3	ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД) №1-3	Татар Чаллысы авылы
1-4	Ж1	№1-4 индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1)	Татар Чаллысы

			авылы
1-5	Ж1	№1-5 индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1)	Татар Чаллысы авылы
1-6	Ж1	№1-6 индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1)	Татар Чаллысы авылы
1-7	Ж1	№1-7 индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1)	Татар Чаллысы авылы
1-8	И	№1-8 инженерлык инфраструктурасы зонасы (И)	Татар Чаллысы авылы
1/9	И	№1-9 инженерлык инфраструктурасы зонасы (И)	Татар Чаллысы авылы
1-10	СХ4	Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зонасы (СХ4) №1-10	Татар Чаллысы авылы
1-11	Р1	Табигать ландшафтлары зонасы (Р1) №1-11	Татар Чаллысы авылы
1-12	Р1	Табигать ландшафтлары зонасы (Р1) №1-12	Татар Чаллысы авылы
2-1	СХ2	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2) №2-1	Татар Чаллы авыл жирлегә
2-2	СХ3	Авыл хужалыгында файдалану зонасы (СХ3) №2-2	Татар Чаллы авыл жирлегә
2-3	СН1	Зиратларны урнаштыру зонасы (СН1) №2-3	Татар Чаллы авыл жирлегә
2-4	Т 2-4	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т) №2-4	Татар Чаллы авыл жирлегә
2-5	П1 2-5	I-II класслы хәвефлелектәге житештерү һәм склад объектлары зонасы (П1) №2-5	Татар Чаллы авыл жирлегә
2-6	П1 2-6	I-II класслы хәвефлелектәге житештерү һәм склад объектлары зонасы (П1) №2-6	Татар Чаллы авыл жирлегә
2-7	П1 2-7	I-II класслы хәвефлелектәге житештерү һәм склад объектлары зонасы (П1) №2-7	Татар Чаллы авыл жирлегә
2-8	П1 2-8	I-II класслы хәвефлелектәге житештерү һәм склад объектлары зонасы (П1) №2-8	Татар Чаллы авыл жирлегә
2-9	П1 2-9	I-II класслы хәвефлелектәге житештерү һәм склад объектлары зонасы (П1) №2-9	Татар Чаллы авыл жирлегә
2-10	СН1 2-10	Зиратларны урнаштыру зонасы (СН1) №2-10	Татар Чаллы авыл жирлегә

Территориаль зонаны билгеләү өчен аның исеме һәм номерын әлеге Кагыйдәләргә кысаларында куллану бертигез мәгънәгә ия.

4. Билгеләнгән территориаль зоналарның чикләре чикләреннән бер яки берничә контурыннан торырга мөмкин.

Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында бер үк индекста һәм территориаль зона номерына ия булган территориаль зоналар чикләре контурлары бер күп контурлы территориаль зонага керәләр.

Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында бертөрле индекслы, әмма территориаль зоналарның төрле номерлы территориаль зоналар чикләре контурлары бер төрдәге төрле территориаль зоналарга керәләр.

5. Чикләре һәм шәһәр төзелеше регламентлары мәжбүри тәртиптә билгеләнә торган территориаль зоналардан тыш, шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында шулай ук түбәндәгеләр күрсәтелгән:

- шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагыйль торган жирләр;
- аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләр;

Күрсәтелгән жирләр һәм территорияләр өчен түбәндәге исемнәр һәм шартлы текст билгеләре (индекслар) кулланыла:

1) шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр

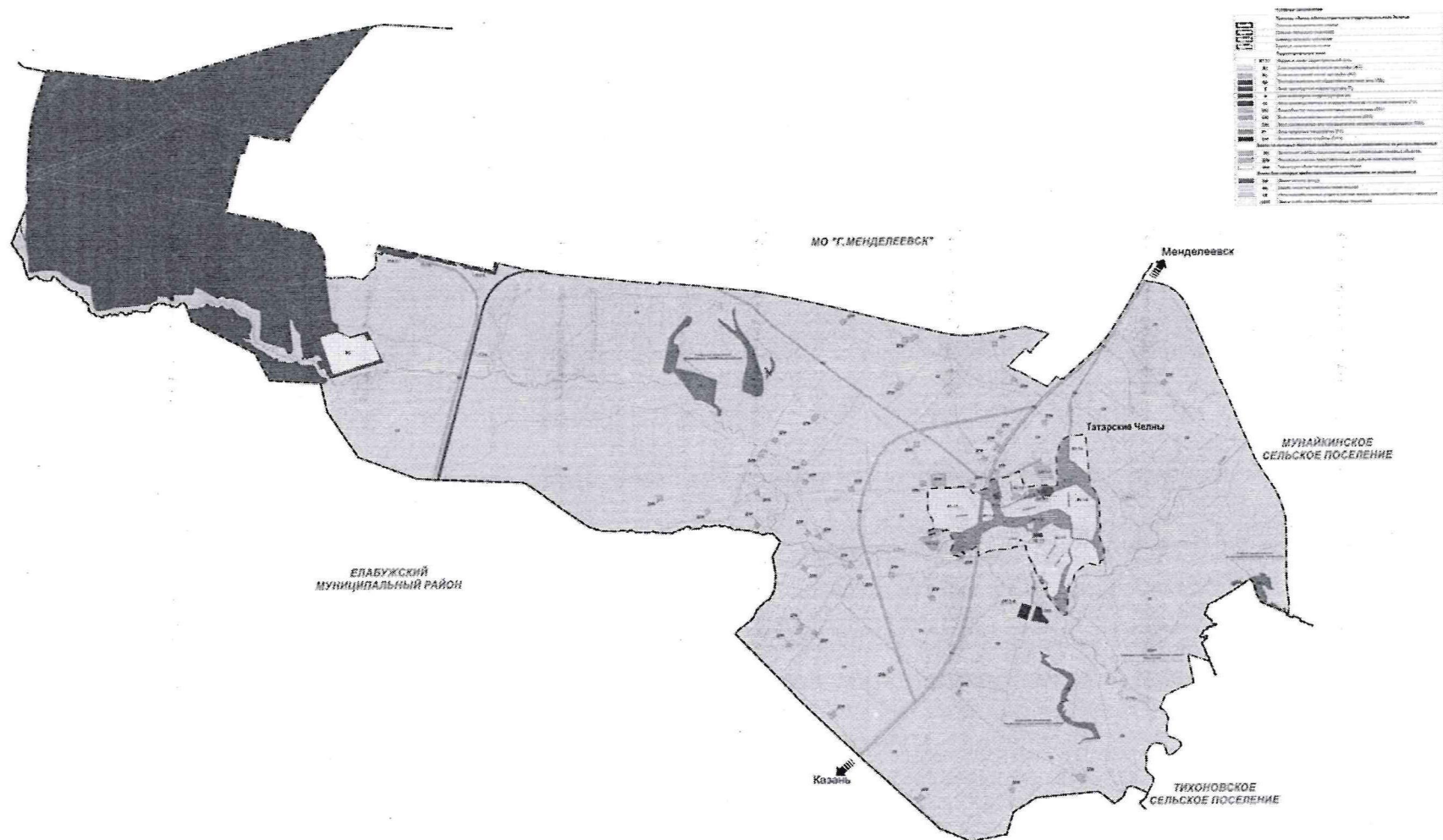
Индекссы	Атамасы
ЛО	Линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары биләгән жир кишәрлекләре
ДПИ	Файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән жир кишәрлекләре
ОКН	Мәдәни мирас объектлары территорияләре

2) Аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләр

Индекссы	Атамасы
ЛФ	Урман фонды жирләре
ВО	Өске сулар белән капланган жирләр
СХ	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре
МСТТ	Махсус сакланылучы табигать территорияләре жирләре

Күрсәтелгән жирләр һәм территорияләр территориаль зоналар булып саналмый, бу жирләрнең һәм территорияләрнең чикләре турында белешмәләр әзерләнми һәм Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертелми.

ПРАВИЛА ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОЙКИ ТАТАРСКО-ЧЕЛНИНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
МЕНДЕЛЕЕВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
КАРТА ГРАДОСТРОИТЕЛЬНОГО ЗОНИРОВАНИЯ. ТЕРРИТОРИАЛЬНЫЕ ЗОНЫ
М 1:10000

18 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар

1. «Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар» әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора.

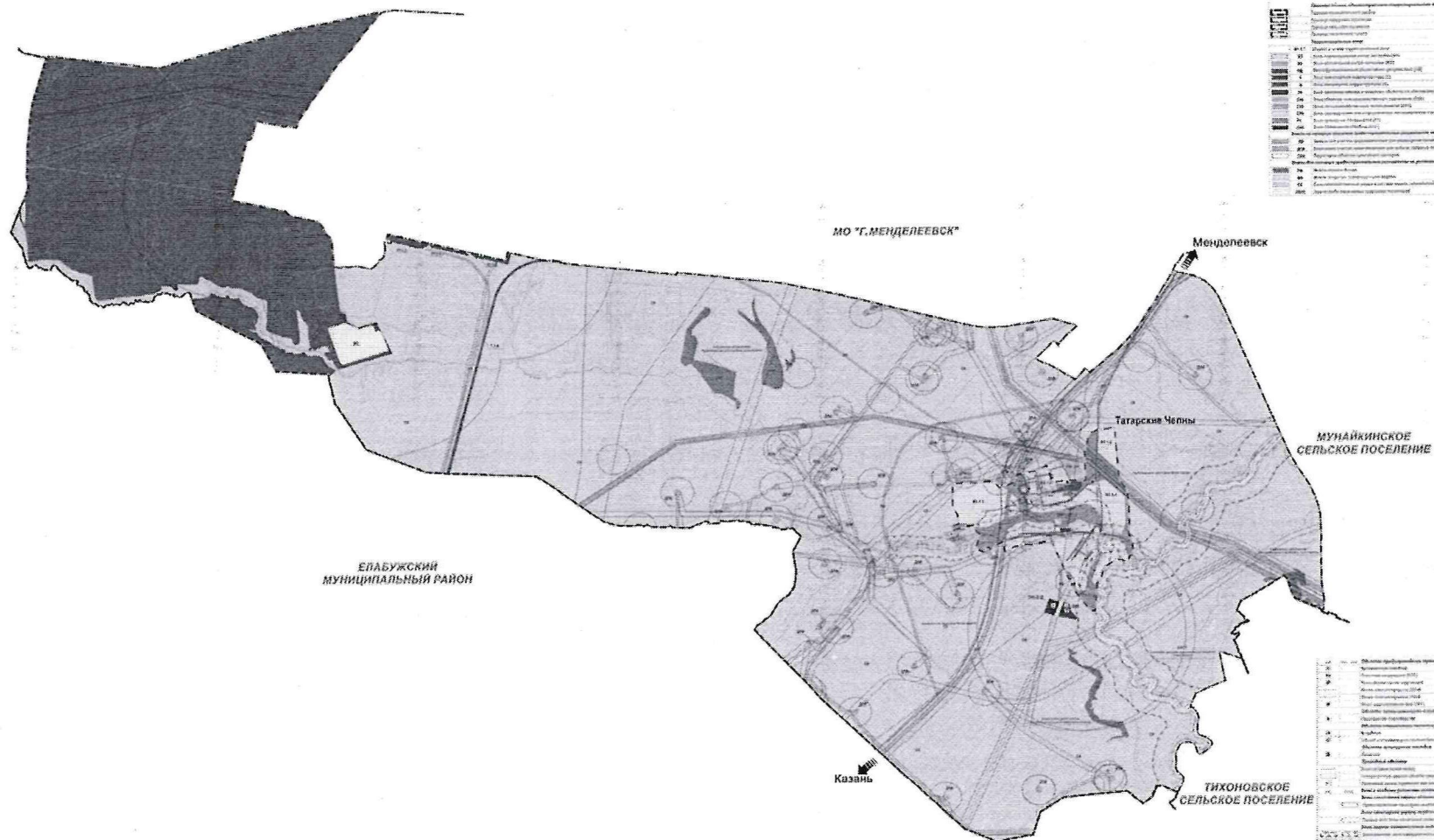
Бу картада территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре күрсәтелгән, алар Россия Федерациясә законнары нигезендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануга өстәмә чикләүләр өсти.

2. 24 статьяның 24.1 пункты нигезләмәләре нигезендә әлеге Кагыйдәләр кысаларында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар ике төргә бүленә: билгеләнгән һәм ориентлы.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган билгеләнгән һәм ориент зоналарының чикләре генә күрсәтелә.

3. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләреннән тыш, күрсәтелгән картада махсус сакланылучы табигать территорияләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре, ачылган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектлар чикләре; тарихи жирлекләре территорияләре чикләре күрсәтелергә мөмкин.

ПРАВИЛА ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОЙКИ ТАТАРСКО-ЧЕЛНИНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
МЕНДЕЛЕЕВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
КАРТА ГРАДОСТРОИТЕЛЬНОГО ЗОНИРОВАНИЯ. ЗОНЫ С ОСОБЫМИ УСЛОВИЯМИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕРРИТОРИИ
М 1:10 000

[illegible]

1 **2** **3** **4** **5** **6** **7** **8** **9** **10** **11** **12** **13** **14** **15** **16** **17** **18** **19** **20** **21** **22** **23** **24** **25** **26** **27** **28** **29** **30** **31** **32** **33** **34** **35** **36** **37** **38** **39** **40** **41** **42** **43** **44** **45** **46** **47** **48** **49** **50** **51** **52** **53** **54** **55** **56** **57** **58** **59** **60** **61** **62** **63** **64** **65** **66** **67** **68** **69** **70** **71** **72** **73** **74** **75** **76** **77** **78** **79** **80** **81** **82** **83** **84** **85** **86** **87** **88** **89** **90** **91** **92** **93** **94** **95** **96** **97** **98** **99** **00**

1 **2** **3** **4** **5** **6** **7** **8** **9** **10** **11** **12** **13** **14** **15** **16** **17** **18** **19** **20** **21** **22** **23** **24** **25** **26** **27** **28** **29** **30** **31** **32** **33** **34** **35** **36** **37** **38** **39** **40** **41** **42** **43** **44** **45** **46** **47** **48** **49** **50** **51** **52** **53** **54** **55** **56** **57** **58** **59** **60** **61** **62** **63** **64** **65** **66** **67** **68** **69** **70** **71** **72** **73** **74** **75** **76** **77** **78** **79** **80** **81** **82** **83** **84** **85** **86** **87** **88** **89** **90** **91** **92** **93** **94** **95** **96** **97** **98** **99** **00**

1 **2** **3** **4** **5** **6** **7** **8** **9** **10** **11** **12** **13** **14** **15** **16** **17** **18** **19** **20** **21** **22** **23** **24** **25** **26** **27** **28** **29** **30** **31** **32** **33** **34** **35** **36** **37** **38** **39** **40** **41** **42** **43** **44** **45** **46** **47** **48** **49** **50** **51** **52** **53** **54** **55** **56** **57** **58** **59** **60** **61** **62** **63** **64** **65** **66** **67** **68** **69** **70** **71** **72** **73** **74** **75** **76** **77** **78** **79** **80** **81** **82** **83** **84** **85** **86** **87** **88** **89** **90** **91** **92** **93** **94** **95** **96** **97** **98** **99** **00**

1 **2** **3** **4** **5** **6** **7** **8** **9** **10** **11** **12** **13** **14** **15** **16** **17** **18** **19** **20** **21** **22** **23** **24** **25** **26** **27** **28** **29** **30** **31** **32** **33** **34** **35** **36** **37** **38** **39** **40** **41** **42** **43** **44** **45** **46** **47** **48** **49** **50** **51** **52** **53** **54** **55** **56** **57** **58** **59** **60** **61** **62** **63** **64** **65** **66** **67** **68** **69** **70** **71** **72** **73** **74** **75** **76** **77** **78** **79** **80** **81** **82** **83** **84** **85** **86** **87** **88** **89** **90** **91** **92** **93** **94** **95** **96** **97** **98** **99** **00**

1 **2** **3** **4** **5** **6** **7** **8** **9** **10** **11** **12** **13** **14** **15** **16** **17** **18** **19** **20** **21** **22** **23** **24** **25** **26** **27** **28** **29** **30** **31** **32** **33** **34** **35** **36** **37** **38** **39** **40** **41** **42** **43** **44** **45** **46** **47** **48** **49** **50** **51** **52** **53** **54** **55** **56** **57** **58** **59** **60** **61** **62** **63** **64** **65** **66** **67** **68** **69** **70** **71** **72** **73** **74** **75** **76** **77** **78** **79** **80** **81** **82** **83** **84** **85** **86** **87** **88** **89** **90** **91** **92** **93** **94** **95** **96** **97** **98** **99** **00**

1 **2** **3** **4** **5** **6** **7** **8** **9** **10** **11** **12** **13** **14** **15** **16**

19 статья. ТЕРРИТОРИАЛЬ ЗОНАЛАР ЧИКЛӘРЕ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР

1. Территориаль зоналар чикләре урнашу урынының график тасвирламасы, Күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрын алып бару өчен файдаланыла торган координаталар системасында әлеге чикләрнең характерлы нокталары координаталары исемлеге булган билгеләнгән территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләр әлеге Кагыйдәләргә мәжбүри кушымта булып тора.

IX БҮЛЕК. Шәһәр төзелеше регламентлары

20 статья. Шәһәр төзелеше регламенты составы

1. Шәһәр төзелеше регламентында тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына карата түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

2) жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары;

3) жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны Россия Федерациясә законнары нигезендә билгеләнә торган чикләүләр;

4) аңа карата шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зона чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотылган очракта, территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәпләмә күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен территориядән файдалана алуының мөмкин булган максималь дәрәжәсенең исәпләмә күрсәткечләре.

2. Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Росреестрның 2020 елның 10 ноябрендәге п/0412 номерлы боерыгы белән расланган Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы (алга таба – Классификатор) нигезендә билгеләнә. Күрсәтелгән классификатор рөхсәт ителгән файдалану төрләренең исемнәрен, аларның кодларын (санлы билгеләрен) һәм жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренең тасвирламасын үз эченә ала. Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренең текст атамасы һәм аның коды (санлы тамгасы) бертигез мәгънәле була.

3. Жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) зурлыклары һәм капитал төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары түбәндәгеләрне үз эченә ала:

1) жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре, шул исәптән аларның мәйданы;

2) катларның иң чик саны һәм биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның иң чик биеклеге;

3) жир кишәрлеге чикләрендә төзелешнең максималь проценты, ул төзелергә мөмкин булган жир кишәрлегенең суммар мәйданының жир кишәрлегенең барлык мәйданына нисбәте буларак билгеләнә;

4) аларга якын урында биналар, төзелмәләр, корылмалар төзү тыелган биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны мөмкин булган урнаштыру урыннарын билгеләү максатларында жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр.

5) Башка параметрлар.

4. Жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) зурлыклары һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары кагыйдәләр жыемаларында, техник регламентларда, шәһәр төзелешен проектлау нормативларында, санитария кагыйдәләрендә чик параметрларга карата катгыйрак таләпләр каралмаган очракларда кулланыла.

5. Бина катларының иң чик саны жир өстендәге барлык катларны үз эченә ала, мансардны да кертеп, шулай ук цокольны да кертеп, әгәр цоколь катының түбәсе жирнең планлаштыру билгесе дәрәжәсеннән кимендә 2 м күтәрелсә.

6. Жир кишәрлеген төзүнең максималь проценты жир кишәрлегендә урнашкан барлык биналарның һәм корылмаларның мәйданын исәпкә ала, яссы корылмалардан һәм капитал төзелеш объектларының яисә аларның жир кишәрлеге астындагы өлешләреннән (объектның жир асты өлешеннән) гайре.

21 статья. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеше регламентлары

Шәһәр төзелеше регламентлары территориаль зонаның һәр төренә карата билгеләнә. Территориаль зонаның һәр төренә шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы әлеге төрдәге барлык билгеләнгән территориаль зоналарга кагыла.

21.1. Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләр

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләрә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләренә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла. Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрен төп яки шартлы рөхсәт ителгән төргә өстәмә рәвештә генә сайлап алырга мөмкин, аны төп яки шартлы рөхсәт ителгән төр урынына билгеләргә ярамый.

Жир кишәрлекләренә иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре, шулай ук рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләрә өчен жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр күрсәтелми, чөнки алар файдалануның төп яисә шартлы рөхсәт ителгән төрә белән билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентында бу төрнең классификатордагы тасвирламасы нигезендә конкрет төп яки шартлы рөхсәт ителгән төр өчен рөхсәт ителгән ярдәмче төрләр күрсәтелми.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләрә; файдалануның ярдәмче төрә билгеләнә торган төп яисә шартлы рөхсәт ителгән төрләрнең кодлары һәм ярдәмче төрләр өчен капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләнүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрә коды	Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрә исеме	Ярдәмче төр билгеләнә торган куллануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләрә кодлары	Капитал төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләнүнең рөхсәт ителгән чик параметрлары	
			катларның иң чик саны, корылманың иң чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13	б-мәгән	б-мәгән
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәмин итү	1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13	б-мәгән	б-мәгән
1.19	Печән чабу	1.8	0	б-мәгән
1.20	Авыл хужалыгы хайваннарын көтү	1.8	0	б-мәгән
2.7.1.	Автотранспортны саклау	2.1.1; 2.5; 2.6; 4.1	1 кат, 3 м	20%
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	1.7; 1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13; 1.14; 1.15; 1.16; 1.17; 1.18; 2.1.1; 2.4; 2.5; 2.7.1	б-мәгән	б-мәгән
3.2.4.	Тулай тораклар	3.5.2, 6.12	б-мәгән	б-мәгән
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	2.5; 2.6; 3.2.4	б-мәгән	б-мәгән
3.6.1.	Мәдәни-ял итү эшчәнлегә объектлары	3.6.2.	б-мәгән	б-мәгән
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	1.8, 1.9, 1.10, 1.11	б-мәгән	б-мәгән
4.4	Кибетләр	3.4.1, 3.4.2, 3.10.1, 4.8.1, 5.2.1, 6.4, 6.9,	б-мәгән	б-мәгән

		7.6, 9.2.1, 12.1		
4.6	Гомуми туклану	4.3, 4.4, 4.7, 4.8.1, 5.2.1, 7.6, 9.2.1	б-мәгән	б-мәгән
4.9	Хезмәт гаражлары	3.1, 3.1.2, 3.4.2, 3.8, 3.8.1, 3.9.2, 3.9.3, 4.1, 4.8.1	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	4.9, 4.9.1.1, 4.9.1.4	2 кат, 10 метр	б-мәгән
4.9.1.4	Автомобильләргә ремонтлау	4.9.1.1, 4.9.1.3	2 кат, 10 метр	б-мәгән
5.1.3.	Спорт белән шөгыльләнү майданчыклары	3.6.2, 5.2.1, 9.2.1	0	б-мәгән
5.4	Кече үлчәмле суднолар өчен причаллар	3.6.2, 5.2.1, 9.2.1	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларынан гомуми файдалану	9.2.1.	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	1.13	б-мәгән	б-мәгән

21.2. Индивидуаль торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1)

Индивидуаль торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән Ж1 индексы булган территорияль зоналарга кагыла.

Индивидуаль торак төзелеше зоналары түбәндәгеләргә урнаштыру өчен билгеләнгән:

- индивидуаль торак төзелеше һәм шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен билгеләнгән йорт яны жир кишәрлекләргә булган аерым торучы торак йортлар;

- блоклы торак йортлар;

- азкатлы күпфатирлы торак йортлар (мансардлыны да кертеп, дүрт катка кадәр).

Торак зоналарда социаль һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге аерым урнашкан, төзелгән яисә янкормаланган объектларны, сәламәтлек саклау объектларын, мәктәпкчә, башлангыч гомуми һәм урта гомуми белем бирү объектларын, гыйбадәт йортларын, автомобиль транспорты тукталышларын, гараж билгеләнешендәге объектларны, гражданныр яшәвенә бәйлә һәм әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясамый торган объектларны урнаштыру рөхсәт ителә. Торак зоналар составына бакчачылык алып бару өчен билгеләнгән территорияләр дә кертелергә мөмкин.

2.1, 2.2 кодлы рөхсәт ителгән файдалану төрләре белән жир кишәрлекләргә ясаганда (шул исәптән бүлү яки бүлөп бирү юлы белән) урамның (үтү юлының) фронты буйлап жир кишәрлегенә минималь киңлегә кимендә 10 м булырга тиеш; 2.3 кодлы жир кишәрлегә кимендә 5 м булырга тиеш.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары өчен жир кишәрлегә чигендә урам (үтү юлы) ягыннан индивидуаль гаражлар урнаштыру рөхсәт ителә.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен катларның иң чик саны һәм иң чик биеклегә төп биналарга, төзелмәләргә һәм корылмаларга карата билгеләнә.

Ярдәмче корылмаларның максималь биеклегә – яссы түбә башына кадәр 3,5 м, иңкел түбә сызыгына кадәр 4,5 м.

Индивидуаль торак төзелеше өчен түбәндәге араларны алырга кирәк:

- кишәрлек чигеннән торак йорт диварына кадәр – кимендә 3 метр, урам (юл) ягыннан – кимендә 5 метр;

- кишәрлек чикләреннән хужалык корылмаларына кадәр – кимендә 1 метр;

- торак бинаның тәрәзәләреннән күрше участка урнашкан хужалык корылмаларына кадәр – кимендә 10 метр;

- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән күрше йорт диварларына кадәр ара – 12 метрдан да ким түгел;

- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән су белән тәмин итү чыганагына (коега) кадәр ара – 25 метрдан да ким түгел.

Блоклы һәм аз катлы күпфатирлы торак төзелеше өчен араларны түбәндәгечә кабул итергә кирәк:

- 2.3 коды өчен кишәрлек чигеннән торак йорт диварына кадәр – кимендә 3 метр, урам (юл) ягыннан – кимендә 5 метр;

- 2-3 катлы торак йортларның озын яклары арасында: 15 метрдан да ким түгел; 4 кат: кимендә 20 м (көнкүреш өзеклекләре);

- тәрәзәләре торак бүлмәләрдән булган бу биналарның озын яклары һәм кырыйлары арасында – кимендә 10 метр.

Индивидуаль гараж өчен:

- кишәрлек чигеннән (түбә авышлыгы ярдәмче объект жәелгән жир кишәрлегенә юнәлдерелергә тиеш) - кимендә 1 метр;

- гомуми файдаланудагы территориягә (урам яки юл) якын булмаган жир кишәрлеге чигеннән түбә авышлыгы индивидуаль гараж урнашкан жир кишәрлегенә – кимендә 1 метрга юнәлдерелергә тиеш.

Гомуми файдаланудагы майданчыклар торак һәм жәмәгать биналарыннан түбәндәге ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балалар уеннары өчен торак йортларга кадәр – 12 м;

- өлкәннәр өчен ял итү өчен – 10 м;

- автомобильләр кую өчен – 10 м;

- спорт белән шөгыльләнү өчен – 10 м алып 40 м кадәр;

- хужалык максатларында – 20 м;

- калдыклар өчен контейнерлар салынган майданчыклар – 20-100 м кадәр.

Ярдәмче корылмаларны, автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, урам ягыннан урнаштыру рөхсәт ителми.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен киртәләренң максималь биекlege – инсоляцияне исәпкә алып 2 м, 2.1.1, 2.3 кодлы рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен киртәләренң максималь биекlege – 2 м кадәр. Чиктәш кишәрлекләр арасындагы, бакчалар биләгән өлештәге киртәләр материалы һәм тибы – үтәкүренмәле булмаган, челтәрле яисә қояш яктысын үткәрә торган башка (чиктәш жир кишәрлекләре милекчеләрен килештерү кирәк) материал тоташ башкарылырга мөмкин.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләреннән иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүен, реконструкцияләүен иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләреннән иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын төзүен һәм реконструкцияләүен рөхсәт ителгән иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәр- легенң күләме, кв.м	катлар саны / төзелешнң биекlege	төзелешнң максималь проценты	жир кишәрlege чикләреннән минималь чигенешләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	мин. - 1000 макс. - 6- мәгән.	3 кат (мансардалыны да кертеп) /18 м	50 процент	5/3
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт яны жир кишәрlege)	мин. - 1000 макс. - 6- мәгән.	3 кат/18 м	40 процент	5/3
2.3	Блокланган торак төзелеше	мин. - 1000 макс. - 6- мәгән.	3 кат/18 м	60 процент	5/3
3.4.1.	Амбулатор-сырхауханә хезмәте	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

	курсәтү				
3.5.1.	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	10 / б-мәгән
3.8	Ижтимагый идарә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.8.1.	Дәүләт идарәсе	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.1.3.	Спорт белән шөгыльләнү майданчыклары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.1.1	Азкатлы күпфатирлы торак төзелеше	мин. - 500 макс. - 6- мәгән.	4 кат (мансардалысын да кертәп)/ 18 м	75%	б-мәгән
2.7.	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
2.7.1.	Автотранспортны саклау	б-мәгән	б-мәгән/3 м	б-мәгән	б-мәгән
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.1.	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.2.	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.3.	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.4.	Тулай тораклар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.3	Көнкуреш хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.6.1.	Мәдәни-ял итү эшчәнлегә объектлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.7	Дини файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.7.1.	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.7.2.	Дини идарә һәм мәгариф	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.1.	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.1	Эшлекле идарә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.4	Кибетләр	б-мәгән	2 кат/ б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлегә	б-мәгән	2 кат/ б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.6	Гомуми туклану	б-мәгән	2 кат/ б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	б-мәгән	3 кат/ б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.4	Автомобильләренә ремонтлау	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
4.9.2	Транспорт чараларын кую урыны	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.6	Махсус юл транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

14.0	Азкатлы торак комплексында индивидуаль торак йортлар милекчеләренә гомуми мөлкәтә составына керүче жир кишәрлекләре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
------	---	---------	---------	---------	---------

Искәрмәләр.

«Жир кишәрлегә чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша урам ягыннан һәм жир кишәрлегенә башка якларыннан чигенү кыйммәтләре китерелә.

Мәгънәләре билгеләнмәгән параметрлар «б-мәгән» шартлы кыскартылышы белән билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре өскә Томның IX бүлегә, 21 статья, 21.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өскә билгеләнә.

Өскә пунктта жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Жир кишәрлекләренә шәһәр төзелешә регламентында билгеләнгән иң чик (минималь) күләмнәре:

- хосусый милектәге жир кишәрлеген һәм дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жирләрне һәм (яисә) жир кишәрлекләрен яңадан бүлү юлы белән жир кишәрлегә барлыкка китерү һәм мәйданы жир кишәрлекләренә иң чик (минималь) зурлыкларына туры килә торган жир кишәрлегә булдыру мөмкинлегә булмау;

- ике һәм аннан күбрәк жир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән жир кишәрлегә барлыкка китерү;

- гамәлдәге күчмәсез мөлкәт объекты астында барлыкка килә торган жир кишәрлегә барлыкка килү һәм мәйданы жир кишәрлекләренә иң чик (минималь) күләмнәренә туры килә торган жир кишәрлегә булдыру мөмкинлегә булмау.

21.3. Азкатлы торак төзелешә зоналарының шәһәр төзелешә регламенты (Ж2)

Азкатлы торак төзелешә зоналарының шәһәр төзелешә регламенты (Ж2) өскә Кагыйдәләрдә билгеләнгән Ж2 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Азкатлы күпфатирлы торак төзелешә зоналары түбәндәгеләргә урнаштыру өскә билгеләнгән:

- азкатлы күпфатирлы торак йортлар (мансардлыны да кертеп, дүрт катка кадәр);
- блоклы торак йортлар;
- йорт яны жир кишәрлекләргә булган аерым торучы торак йортлар;

Торак зоналарда социаль һәм коммуналь-көнүреш билгеләнешендәге аерым урнашкан, төзелгән яисә янкормаланган объектларны, сәламәтлек саклау объектларын, мәктәпкәчә, башлангыч гомуми һәм урта гомуми белем бирү объектларын, гыйбадәт йортларын, автомобиль транспорты тукталышларын, гараж билгеләнешендәге объектларны, гражданныр яшәвенә бәйлә һәм әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясамый торган объектларны урнаштыру рәхсәт ителә. Торак зоналар составына бакчачылык алып бару өскә билгеләнгән территорияләр дә кертеләргә мөмкин.

2.1, 2.2 кодлы рәхсәт ителгән файдалану төрләргә белән жир кишәрлекләргә ясаганда (шул исәптән бүлү яки бүлөп бирү юлы белән) урамның (үтү юлының) фронты буйлап жир кишәрлегенә минималь киңлегә кимендә 10 м булырга тиеш; 2.3 кодлы жир кишәрлегә кимендә 5 м булырга тиеш.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары өскә жир кишәрлегә чигендә урам (үтү юлы) ягыннан индивидуаль гаражлар урнаштыру рәхсәт ителә.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рәхсәт ителгән файдалану төрләргә өскә катларның иң чик саны һәм иң чик биеклегә төп биналарга, төзелмәләргә һәм корылмаларга карата билгеләнә.

Ярдәмче корылмаларның максималь биекlege – яcсы түбә башына кадәр 3,5 м, иңкел түбә сызыгына кадәр 4,5 м.

Индивидуаль торак төзелеш өчен түбәндөгә араларны алырга кирәк:

- кишәрлек чигеннән торак йорт диварына кадәр – кимендә 3 метр, урам (юл) ягыннан – кимендә 3 метр;

- кишәрлек чикләреннән хужалык корылмаларына кадәр – кимендә 1 метр;

- торак бинаның тәрәзәләреннән күрше участка урнашкан хужалык корылмаларына кадәр – кимендә 10 метр;

- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән күрше йорт диварларына кадәр ара – 12 метрдан да ким түгел;

- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән су белән тәмин итү чыганагына (коега) кадәр ара – 25 метрдан да ким түгел.

Блоклы һәм аз катлы күпфатирлы торак төзелеш өчен араларны түбәндөгечә кабул итәргә кирәк:

- 2.3 коды өчен кишәрлек чигеннән торак йорт диварына кадәр – кимендә 3 метр, урам (юл) ягыннан – кимендә 3 метр;

- 2-3 катлы торак йортларның озын яклары арасында: 15 метрдан да ким түгел; 4 кат: кимендә 20 м (көнкүреш өзеклекләре);

- тәрәзәләре торак бүлмәләрдән булган бу биналарның озын яклары һәм кырыйлары арасында – кимендә 15 метр.

Индивидуаль гараж өчен:

- кишәрлек чигеннән (түбә авышлыгы ярдәмче объект жәелгән жир кишәрлегенә юнәлдерелгә тиеш) - кимендә 1 метр;

- гомуми файдаланудагы территориягә (урам яки юл) якын булмаган жир кишәрлегә чигеннән түбә авышлыгы индивидуаль гараж урнашкан жир кишәрлегенә – кимендә 1 метрга юнәлдерелгә тиеш.

Гомуми файдаланудагы майданчыклар торак һәм жәмәгать биналарыннан түбәндөгә ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балалар уеннары өчен торак йортларга кадәр – 12 м;

- өлкәннәр өчен ял итү өчен – 10 м;

- автомобильләр кую өчен – 10 м;

- спорт белән шөгыльләнү өчен – 10 м алып 40 м кадәр;

- хужалык максатларында – 20 м;

- калдыклар өчен контейнерлар салынган майданчыклар – 20-100 м кадәр.

Ярдәмче корылмаларны, автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, урам ягыннан урнаштыру рөхсәт ителми.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен киртәләренң максималь биекlege – инсоляцияне исәпкә алып 2 м, 2.1.1, 2.3 коды рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен киртәләренң максималь биекlege – 2 м кадәр. Чиктәш кишәрлекләр арасындагы, бакчалар биләгән өлештәгә киртәләр материалы һәм тибы – үткүренмәле булмаган, челтәрле яисә кояш яктысын үткәрә торган башка (чиктәш жир кишәрлекләре милекчеләрен килештерү кирәк) материал тоташ башкарылырга мөмкин.

Ярдәмче корылмаларны, автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, урам ягыннан урнаштыру рөхсәт ителми.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренә иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре

Жир кишәрлекләренә иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең

		рөхсәт ителгән иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлегенң күләме, кв.м	катлар саны / төзелешнең биеклеге	төзелешне ң максималь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләр					
2.1.1	Азкатлы күпфатирлы торак төзелеше	мин. - 500 макс. - б-мәгән.	4 кат (мансарда- лысын да кертәп)/ 20 м	75%	б-мәгән
2.3	Блокланган торак төзелеше	мин. - 1000 макс. - б-мәгән.	3 кат/18 м	60 процент	3/3
2.7.1.	Автотранспортны саклау	б-мәгән	1 кат/3 м	б-мәгән	б-мәгән
3.4.1.	Амбулатор-сырхауханә хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.5.1.	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	10 / б-мәгән
3.8	Ижтимагый идарә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.8.1.	Дәүләт идарәсе	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.4	Кибетләр	б-мәгән	3 кат/ б- мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.1.3.	Спорт белән шөгыльләнү мәйданчыклары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләр					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	мин. - 1000 макс. - б-мәгән.	3 кат (мансарда- лыны да кертәп) /18 м	50 процент	3/3
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт яны жир кишәрлеге)	мин. - 1000 макс. - б-мәгән.	3 кат/18 м	40 процент	3/3
2.5.	Уртача катлы торак төзелеше	б-мәгән	8 кат/ б- мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
2.7.	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.1.	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.2.	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.3.	Элемтә хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

3.2.4.	Тулай тораклар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.3	Көнкуреш хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.6.1.	Мәдәни-ял итү эшчәнлегә объектлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.7	Дини файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.7.1.	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.7.2.	Дини идарә һәм мәгариф	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.1.	Гидрометеорология өлкәсендәгә һәм аңа чиктәш өлкәләрдәгә эшчәнлекне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.1	Эшлекле идарә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлегә	б-мәгән	2 кат/ мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.6	Гомуми туклану	б-мәгән	2 кат/ мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	б-мәгән	3 кат/ мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.4	Автомобильләре ремонтлау	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
4.9.2	Транспорт чараларын кую урыны	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.6	Махсус юл транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
14.0	Азкатлы торак комплексында индивидуаль торак йортлар милекчеләренең гомуми мөлкәте составына керүче жир кишәрлекләре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Искәрмәләр.

«Жир кишәрлегә чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша урам ягыннан һәм жир кишәрлегенә башка якларыннан чигенү кыйммәтләре китерелә.

Мәгънәләре билгеләнмәгән параметрлар «б-мәгән» шартлы кыскартылышы белән билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре өлгә Томның IX бүлгә, 21 статья, 21.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен билгеләнә.

Өлгә пунктта жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шөһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Жир кишәрлекләренә шөһәр төзелешә регламентында билгеләнгән иң чик (минималь) күләмнәре:

- хосусый милектәгә жир кишәрлеген һәм дәүләт милкендәгә яисә муниципаль милектәгә жирләренә һәм (яисә) жир кишәрлекләрен янадан бүлү юлы белән жир кишәрлегә барлыкка китерү һәм мәйданы жир кишәрлекләренә иң чик (минималь) зурлыкларына туры килә торган жир кишәрлегә булдыру мөмкинлегә булмау;

- ике һәм аннан күбрәк жир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән жир кишәрлегә барлыкка китерү;

- гамәлдәгә күчмәс мөлкәт объекты астында барлыкка килә торган жир кишәрлегә барлыкка килү һәм мәйданы жир кишәрлекләренә иң чик (минималь) күләмнәренә туры килә торган жир кишәрлегә булдыру мөмкинлегә булмау.

21.4. Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (ОД)

Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (ОД) өлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән ОД индексы булган территорияль зоналарга кагыла.

Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналар мәдәният, сәүдә, сәламәтлек саклау, гомуми туклану, социаль һәм мәдәни-көнкүреш билгеләнешендәге, эшқуарлык эшчәнлегә объектларын, урта һөнәри һәм югары һөнәри белем бирү объектларын, административ, фәнни-тикшеренү учреждениеләрен, гыйбадәт биналарын, автомобиль транспорты тукталышларын, эшлекле, финанс билгеләнешендәге объектларны, гражданның тормыш эшчәнлеген тәмин итүгә бәйле башка объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән.

Ижтимагый-эшлекле зоналарда урнаштыру өчен рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектлары исемлегенә торак йортлар, блокланган төзелеш йортлары, күпфатирлы йортлар, кунакханәләр, жир асты яисә күпкатлы гаражлар кертелергә мөмкин.

2.1, 2.2 кодлы рөхсәт ителгән файдалану төрләре белән жир кишәрлекләре ясаганда (шул исәптән бүлү яки бүлеп бирү юлы белән) урамның (үтү юлының) фронты буйлап жир кишәрлегенң минималь киңлегә кимендә 10 м булырга тиеш; 2.3 кодлы жир кишәрлегә кимендә 5 м булырга тиеш.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары өчен жир кишәрлегә чигендә урам (үтү юлы) ягыннан индивидуаль гаражлар урнаштыру рөхсәт ителә.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен катларның иң чик саны һәм иң чик биеклегә төп биналарга, төзелмәләргә һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдәмче корылмаларның максималь биеклегә – яссы түбә башына кадәр 3,5 м, иңкел түбә сызыгына кадәр 4,5 м.

Биналар арасындагы минималь аралар:

- мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирү учреждениеләре өчен кызыл линиядән алып төп корылмага кадәр – 10 м;
- стационары кызыл линиядән алып төп корылмага кадәр булган дөвалау учреждениеләре өчен – 30 м;
- дөвалау учреждениесе бинасы белән стационар арасындагы ара – 50 метрдан да ким түгел;

Индивидуаль торак төзелеш өчен түбәндәге араларны алырга кирәк:

- кишәрлек чигеннән торак йорт диварына кадәр – кимендә 3 метр, урам (юл) ягыннан – кимендә 5 метр;
- кишәрлек чикләреннән хужалык корылмаларына кадәр – кимендә 1 метр;
- торак бинаның тәрәзәләреннән күрше участка урнашкан хужалык корылмаларына кадәр – кимендә 10 метр;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән күрше йорт диварларына кадәр ара – 12 метрдан да ким түгел;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән су белән тәмин итү чыганагына (коега) кадәр ара – 25 метрдан да ким түгел.

Блоклы, азкатлы һәм урта катлы күпфатирлы торак төзелешләр өчен араларны түбәндәгечә кабул итәргә кирәк:

- 2.3 коды өчен кишәрлек чигеннән торак йорт диварына кадәр – кимендә 3 метр, урам (юл) ягыннан – кимендә 5 метр;
- 2-3 катлы торак йортларның озын яклары арасында: 15 метрдан да ким түгел; 4 кат: кимендә 20 м (көнкүреш өзеклекләре);
- тәрәзәләре торак бүлмәләрдән булган бу биналарның озын яклары һәм кырыйлары арасында – кимендә 15 метр.

Индивидуаль гараж өчен:

- кишәрлек чигеннән (түбә авышлыгы ярдәмче объект жәелгән жир кишәрлегенә юнәлдерелергә тиеш) - кимендә 1 метр;
- гомуми файдаланудагы территориягә (урам яки юл) яқын булмаган жир кишәрлегә чигеннән түбә авышлыгы индивидуаль гараж урнашкан жир кишәрлегенә – кимендә 1 метрга

юнәлдерелергә тиеш.

Гомуми файдаланудагы мәйданчыклар торак һәм жәмәгать биналарыннан түбәндәге ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балалар уеннары өчен торак йортларга кадәр – 12 м;
- өлкәннәр өчен ял итү өчен – 10 м;
- автомобильләр кую өчен – 10 м;
- спорт белән шөгыльләнү өчен – 10 м алып 40 м кадәр;
- хужалык максатларында – 20 м;
- калдыклар өчен контейнерлар салынган мәйданчыклар – 20-100 м кадәр.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рәхсәт ителгән файдалану төрләре өчен киртәләрнең максималь биеклегә – инсоляцияне исәпкә алып 2 м, 2.1.1, 2.3 кодлы рәхсәт ителгән файдалану төрләре өчен киртәләрнең максималь биеклегә – 2 м кадәр. Чиктәш кишәрлекләр арасындагы, бакчалар биләгән өлештәге киртәләр материалы һәм тибы – үтәкүренмәле булмаган, челтәрле яисә кояш яктысын үткәрә торган башка (чиктәш жир кишәрлекләре милекчеләрен килештерү кирәк) материал тоташ башкарылырга мөмкин.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рәхсәт ителгән иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлегенең күләме, кв.м	катлар саны / төзелешнең биеклегә	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлегеннән минималь чигенүләр, м
Рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.7.	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.2.	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.3.	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.4.	Тулай тораклар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.4.1.	Амбулатор-сырхауханә хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.4.2.	Стационар медицина хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.5.1.	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	10 / б-мәгән
3.5.2.	Урта һәм югары һөнәри белем	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	10 / б-мәгән
3.6.1.	Мәдәни-ял итү эшчәнлегенә объектлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.7	Дини файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.7.1.	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.7.2.	Дини идарә һәм мәгариф	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.8	Иҗтимагый идарә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.8.1.	Дәүләт идарәсе	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

3.8.2.	Вәкиллек эшчәнлеге	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.2.	Фәнни тикшеренүләр үткөрү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.1	Эшлекле идарә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.4	Кибетләр	б-мәгән	3 кат/ б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	б-мәгән	2 кат/ б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.6	Гомуми туклану	б-мәгән	3 кат/ б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	б-мәгән	5 кат/ б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
4.8.1	Күңел ачу чаралары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.1.1.	Спорт-тамаша чараларын тәмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.1.2.	Биналарда спорт белән шөгыльләнүне тәмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.1.3.	Спорт белән шөгыльләнү майданчыклары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	мин. - 1000 макс. - б-мәгән.	3 кат (мансардалын ы да кертеп) /18 м	50 процент	3/3
2.1.1	Азкатлы күпфатирлы торак төзелеше	мин. - 500 макс. - б-мәгән.	4 кат (мансардалыс ын да кертеп)/ 20 м	75%	б-мәгән
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт яны жир кишәрлегенә)	мин. - 1000 макс. - б-мәгән.	3 кат/18 м	40 процент	3/3
2.3	Блокланган торак төзелеше	мин. - 1000 макс. - б-мәгән.	3 кат/18 м	60 процент	3/3
2.5.	Уртача катлы торак төзелеше	б-мәгән	8 кат/ б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
2.7.1.	Автотранспортны саклау	б-мәгән	1 кат/3 м	б-мәгән	б-мәгән
3.2.1.	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.4.3.	Махсус билгеләнештәге медицина оешмалары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.1.	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.3.	Фәнни сынаулар үткөрү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар))	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.3	Базарлар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9	Хезмәт гаражлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

	салу				
4.9.1.2	Юл ялын тээмин итү	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	б-мөгөн	2 кат/10 м	б-мөгөн	б-мөгөн
4.9.1.4	Автомобильлэрне ремонтлау	б-мөгөн	2 кат/10 м	б-мөгөн	б-мөгөн
4.9.2	Транспорт чараларын кую урыны	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн
4.10	Күргөзмө-ярминкө эшчәнлеге	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн
5.1.4.	Спорт белән шөгыльләнү өчен жиһазландырылган майданчыклар	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн
5.1.5.	Су спорты	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн
6.8	Элемтә	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн
7.2.2.	Пассажирлар йөртүгә хезмәт күрсәтү	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт тукталышлары	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн
7.4	Һава транспорты	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн
7.6	Махсус юл транспорты	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн
8.0	Оборонаны һәм иминлекне тээмин итү	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн
8.3	Эчке хокук тәртибен тээмин итү	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн	б-мөгөн

Искәрмәләр.

«Жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша урам ягыннан һәм жир кишәрлегенә башка якларыннан чигенү кыйммәтләре китерелә.

Мәгънәләре билгеләнмәгән параметрлар «б-мөгөн» шартлы кыскартылышы белән билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре әлеге Томның IX бүлегә, 21 статья, 21.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен билгеләнә.

Әлеге пунктта жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Жир кишәрлекләренә шәһәр төзелешә регламентында билгеләнгән иң чик (минималь) күләмнәре:

- хосусый милектәге жир кишәрлеген һәм дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жирләрне һәм (яисә) жир кишәрлекләрен яңадан бүлү юлы белән жир кишәрлеге барлыкка китерү һәм мәйданы жир кишәрлекләренә иң чик (минималь) зурлыкларына туры килә торган жир кишәрлеге булдыру мөмкинлегә булмау;

- ике һәм аннан күбрәк жир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән жир кишәрлеге барлыкка китерү;

- гамәлдәге күчмәсез мөлкәт объекты астында барлыкка килә торган жир кишәрлеге барлыкка килү һәм мәйданы жир кишәрлекләренә иң чик (минималь) күләмнәренә туры килә торган жир кишәрлеге булдыру мөмкинлегә булмау.

21.5. Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелешә регламенты (И)

Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелешә регламенты (И) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән И индексы булган территорияль зоналарга кагыла.

Инженерлык инфраструктурасы зоналары инженерлык инфраструктурасы объектларын, шул исәптән корылмаларны һәм коммуникацияләрне урнаштыру өчен, шулай ук мондый объектларның санитар-саклау зоналарын техник регламентлар таләпләре нигезендә урнаштыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләрәннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрлөрә; жир кишәрлекләрәннән иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәрә һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләрәннән иң чик күләмнәрә һәм капиталъ төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлегенң күләме, кв.м	катлар саны / төзелешнең биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлегеннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрлөрә					
2.7.1.	Автотранспортны саклау	б-мәгән	1 кат/4.5 м	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.1.	Гидрометеорология өлкәсендәгә һәм аңа чиктәш өлкәләрдәгә эшчәнлекне тәмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9	Хезмәт гаражлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9.2	Транспорт чараларын кую урыны	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.7	Энергетика	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.5	Торба үткәргеч транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләрә (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәрә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрлөрә					
4.4	Кибетләр	б-мәгән	3 кат/ б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.4	Һава транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Искәрмәләр.

Мәгънәләре билгеләнмәгән параметрлар «б-мәгән» шартлы кыскартылышы белән билгеләнгән.

Жир кишәрлекләрәннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төрләрә әлегә Томның IX бүлегә, 21 статья, 21.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләрә өчен билгеләнә.

Әлегә пунктта жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләрә нигезендә билгеләнә.

21.6. Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелешә регламенты (Т)

Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелешә регламенты (Т) әлегә Кагыйдәләрдә билгеләнгән Т индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Транспорт инфраструктурасы зоналары транспорт инфраструктурасы объектарын урнаштыру өчен, шул исәптән кешеләр яки йөкләр ташу яки матдәләр тапшыру өчен кулланыла торган төрле юллар һәм корылмалар урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектарның санитар саклык зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектарыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләреннән иң чик (минимал һәм (яисә) максимал) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектарын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләреннән иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектарын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлегеннән күләм, кв.м	катлар саны / төзелешнең биеклеге	төзелешнең максимал проценты	жир кишәрлегеннән минимал чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.4	Күчмә торак	б-мәгән	б-мәгән	0 процент	б-мәгән
2.7.1.	Автотранспортны саклау	б-мәгән	1 кат/4.5 м	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.1.	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.4	Кибетләр	б-мәгән	2 кат/ б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.6	Гомуми туклану	б-мәгән	2 кат/ б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	б-мәгән	3 кат/ б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9	Хезмәт гаражлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.2	Юл ялын тәмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
4.9.2	Транспорт чараларын кую урыны	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.1.1	Тимер юллар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.1.2	Тимер юлларда ташуларга хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.2.1.	Автомобиль юлларын урнаштыру	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.2.2.	Пассажирлар йөртүгә хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт тукталышлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.3	Су транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.4	Һава транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.6	Махсус юл транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектарыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектарыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	Элемтә

Искәрмәләр.

Мәгънәләре билгеләнмәгән параметрлар «б-мәгән» шартлы кыскартылышы белән билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре әлеге Томның IX бүлегә, 21 статья, 21.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен билгеләнә.

Әлеге пунктта җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

21.7. I-II класслы хәвефлелектәге җитештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (П1)

I-II класслы хәвефлелектәге җитештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (П1) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән П1 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Җитештерү зонасы әйләнә-тирә мохиткә йогынты ясауның төрле нормативлары булган җитештерү объектларын, склад объектларын урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар саклык зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләрененң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүен, реконструкцияләүен иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләрененң иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын төзүен һәм реконструкцияләүен рөхсәт ителгән иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлегененң күләме, кв.м	катларның иң чик саны/корылманың иң чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.1.	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.2.	Фәнни тикшеренүләр үткөрү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.3.	Фәнни сынаулар үткөрү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.1	Эшлекле идарә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

4.9	Хезмэт гаражлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.0	Житештерү эшчәнлегә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.2	Авыр сәнәгать	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.2.1	Автомобиль төзү сәнәгате	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.3	Жиңел сәнәгать	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.3.1	Фармацевтика сәнәгате	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.4	Азык-төлек сәнәгате	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.5	Нефть химиясе сәнәгате	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.6	Төзелеш сәнәгате	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.7.1	Атом энергетикасы	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.9	Складлар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.9.1	Склад мәйданчыклары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.11	Целлюлоза-кагазь сәнәгате	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлегә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.7.1.	Автотранспортны саклау	б-мәгән	б-мәгән/4.5 м	б-мәгән	б-мәгән
3.2.3.	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.3	Көнкуреш хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.5.2.	Урта һәм югары һөнәри белем	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	10 / б-мәгән
4.4	Кибетләр	б-мәгән	3 кат/ б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлегә	б-мәгән	2 кат/ б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.6	Гомуми туклану	б-мәгән	3 кат/ б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.4	Автомобильләргә ремонтлау	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
7.3	Су транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.4	Һава транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Искәрмәләр.

«Жир кишәрлегә чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша урам ягыннан һәм жир кишәрлегенә башка якларыннан чигенү кыйммәтләре китерелә.

Мәгънәләре билгеләнмәгән параметрлар «б-мәгән» шартлы кыскартылышы белән билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре әлегә Томның IX бүлегә, 21 статья, 21.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен билгеләнә.

Әлегә пунктта жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

21.8. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СХ2)

Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СХ2) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән СХ2 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектларның зоналары авыл хужалыгы эшчәнлеген алып бару, фермер хужалыклары эшчәнлеген тәмин итү, фәнни-тикшеренү, укыту һәм авыл хужалыгы житештерүенә бәйле башка максатлар өчен, шулай ук аквакультура (балык үрчетү) максатларында, шул исәптән авыл хужалыгы житештерүе өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләрененң иң чик (минимал һәм (яисә) максимал) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләрененң иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлегенң үлчәме, га	катлар саны / төзелешнең биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләре, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.3	Яшелчәчелек *)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.5	Бакчачылык	б-мәгән	б-мәгән	0 процент	б-мәгән
1.8	Терлекчелек	макс. - 5	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.9	Жәнлекчелек	макс. - 5	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.10	Кошчылык	макс. - 5	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.11	Дуңгызчылык	макс. - 5	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.12	Умартачылык	макс. - 10	б-мәгән	10 процент	б-мәгән
1.13	Балыкчылык	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.14	Авыл хужалыгын фәнни тәмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	макс. - 5	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.17	Питомниклар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәмин итү	макс. - 5	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.19	Печән чабу	б-мәгән	б-мәгән	0 процент	б-мәгән
1.20	Авыл хужалыгы хайваннарын көтү	б-мәгән	б-мәгән	0 процент	б-мәгән
2.7.1.	Автотранспортны саклау	б-мәгән	б-мәгән/4.5 м	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.1.	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.4	Кибетләр	б-мәгән	3 кат/ б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.6	Гомуми туклану	б-мәгән	2 кат/ б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
4.9.2	Транспорт чараларын кую урыны	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.9	Склад	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.9.1	Склад мәйданчыклары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлегә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
3.9.2.	Фәнни тикшеренүләр үткөрү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.3.	Фәнни сынаулар үткөрү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлегә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.3	Ау һәм балык тоту	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Искәрмәләр.

*) Капиталь төзелеш объектлары булганда теплицалардан файдаланып яшелчәчелек.

Мәгънәләре билгеләнмәгән параметрлар «б-мәгән» шартлы кыскартылышы белән билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төрләре әлегә Томның IX бүлегә, 21 статья, 21.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен билгеләнә.

Әлегә пунктта җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шөһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

21.9. Авыл хужалыгыннан файдалану зоналарының шөһәр төзелешә регламенты (СХЗ)

Авыл хужалыгыннан файдалану зоналарының шөһәр төзелешә регламенты (СХЗ) әлегә Кагыйдәләрдә билгеләнгән СХЗ индексы булган территорияль зоналарга кагыла.

Авыл хужалыгында файдалану зоналары авыл хужалыгы, кыр кишәрлекләрендә шәхси ярдәмчә хужалык, яшелчәчелек алып бару өчен каралган.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләрененң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре	Жир кишәрлекләрененң иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары
--------------------------------------	---

Код	Атамасы	жир кишәрлегенң үлчәме, га	катлар саны / төзелешнң биекlege	төзелешнң максималь проценты	жир кишәрлеге чикләр- нән минимал чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләрe					
1.2	Бөртекле һәм башка авыл хужалыгы культуралары үстерү	б-мәгән	б-мәгән	0 процент	б-мәгән
1.3	Яшелчәчелек	б-мәгән	б-мәгән	0 процент	б-мәгән
1.4	Тонизацияләүче, дару, чөчәк культуралары үстерү	б-мәгән	б-мәгән	0 процент	б-мәгән
1.5	Бакчачылык	б-мәгән	б-мәгән	0 процент	б-мәгән
1.12	Умартачылык	макс. - 10	б-мәгән	10 процент	б-мәгән
1.13	Балыкчылык	б-мәгән	б-мәгән	0 процент	б-мәгән
1.14	Авыл хужалыгын фәнни тәмин итү	б-мәгән	б-мәгән	0 процент	б-мәгән
1.16	Кыр кишәрлекләрендә шәхси ярдәмче хужалык алып бару	б-мәгән	б-мәгән	0 процент	б-мәгән
1.17	Питомниклар	б-мәгән	б-мәгән	0 процент	б-мәгән
1.19	Печән чабу	б-мәгән	б-мәгән	0 процент	б-мәгән
1.20	Авыл хужалыгы хайваннарын көтү	б-мәгән	б-мәгән	0 процент	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләрe					
3.9.1.	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.3	Ау һәм балык тоту	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.9.1	Склад майданчыклары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Искәрмәләр.

Мәгънәләре билгеләнмәгән параметрлар «б-мәгән» шартлы кыскартылышы белән билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләрe әлеге Томның IX бүлегe, 21 статья, 21.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләрe өчен билгеләнә.

Әлеге пунктта жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләрe нигезендә билгеләнә.

21.10. Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналарының шәһәр төзелешe регламенты (СХ4)

Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ4) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән СХ4 индекслы территориаль зоналарга кагыла.

Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналары бакчачылык, яшелчәчелек һәм дача хужалыгы алып бару өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлегенең күләме, кв.м	катлар саны / төзелешнең биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.1.	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
13.0	Гомуми билгеләнештәге жир кишәрлекләре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
13.1	Яшелчәчелек алып бару	мин. - 400 макс. - 900	0/0	0 процент	б-мәгән
13.2	Бакчачылык алып бару	мин. - 400 макс. - 900	3 кат/18 м	50 процент	б-мәгән
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Искәрмәләр.

Мәгънәләре билгеләнмәгән параметрлар «б-мәгән» шартлы кыскартылышы белән билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре әлеге

Томның IX күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен билгеләнә.

Әлеге пунктта жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

21.11. Табигать ландшафты зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (P1)

Табигать ландшафты зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (P1) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән P1 индексы булган территорияль зоналарга кагыла.

Табигый ландшафт зоналары табигый ландшафтны саклау өчен билгеләнгән, аларга урман фонды жирләре булмаган табигый агач һәм куак үсемлекләре булган территорияләр керә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләрененң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләрененң иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлегененң күләме, кв.м	катлар саны / төзелешнең биеклеге	төзелеш- нең максималь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
9.1	Табигать территорияләрен саклау	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
3.9.1.	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Искәрмәләр.

Мәгънәләре билгеләнмәгән параметрлар «б-мәгән» шартлы кыскартылышы белән билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре әлеге Томның IX бүлеген, 21 статья, 21.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен билгеләнә.

Әлеге пунктта жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

21.12. Зиратларны урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (CH1)

Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СН1) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән СН1 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Зиратларны урнаштыру зоналары жирләү урыннарын (зиратлар, крематорийлар, башка күмү урыннары) урнаштыру һәм эшләү өчен билгеләнгән. Мондый төр зоналарны урнаштыру бары тик күрсәтелгән зоналарны бүлеп бирү юлы белән генә тәмин ителергә мөмкин һәм башка территориаль зоналарда рөхсәт ителми.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлегенең күләме, кв.м	катлар саны / төзелешнең биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәр-леге чиклә-реннән мини-маль чиге-нүләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.1.	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлеккә тәмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт тукталышлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.1	Йола эшчәнлеге	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
б-мәгән					

Искәрмәләр.

Мәгънәләре билгеләнмәгән параметрлар «б-мәгән» шартлы кыскартылышы белән билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре әлеге Томның IX бүлеген, 21 статья, 21.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен билгеләнә.

Әлеге пунктта жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

22 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр

ЛО - линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары биләгән жир кишәрлекләре.

ДПИ - файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән жир кишәрлекләре.

ОКН - мәдәни мирас объектлары территорияләре.

Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләреннән файдалану федераль законнар нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектларының вәкаләтле башкарма хакимият органнары яисә вәкаләтле жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрөн үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә кабул ителә.

Линия объектларын (гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм гомуми файдаланудагы федераль һәм региональ әһәмиятле автомобиль юлларыннан тыш) урнаштыру рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төрләре исемлегендә теләсә кайсы территориаль зонада күрсәтелмичә рөхсәт ителә.

23 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр

ЛФ - урман фонды жирләре.

ВО - өске сулар белән капланган жирләр.

СХ - авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре.

МСТТ - махсус сакланылучы табигать территорияләре жирләре.

Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләреннән файдалану федераль законнар нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектларының вәкаләтле башкарма хакимият органнары яисә вәкаләтле жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрөн мондый файдалануның икенче төрөнә үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә кабул ителә.

Урман фонды жирләре составындагы жирләрдән яисә жир кишәрлекләреннән файдалану урман мөнәсәбәтләре өлкәсендәге федераль һәм региональ законнар нигезендә чикләрендә урман фонды жирләре урнашкан урманчылыкның урман хужалыгы регламенты белән билгеләнә.

Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә урнашкан жирләрдән яисә жир кишәрлекләреннән файдалану махсус сакланылучы табигать территорияләре турындагы законнар нигезендә махсус сакланылучы табигать территориясе турындагы нигезләмәдә билгеләнә.

Жир өсте сулары белән капланган жирләрдән файдалану Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә башкарма хакимиятнең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.

Авил хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составына авыл хужалыгы жирләренә торак пунктлардан читтә урнашкан сөрүлекләр, печәнлекләр, көтүлекләр, ятмалар, күпьяллык үсентеләр (бакчалар, йөзем бакчалары һ.б.) биләгән жирләр керә. Авил хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре файдалануда өстенлеккә ия һәм аерым сакланырга тиеш. Авил хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре гражданныр тарафыннан үз ихтыяжлары өчен бакчачылык алып барыла торган территория чикләренә кертелә алмый, шулай ук бакча жир кишәрлегендә бакча йортлары, торак йортлар, хужалык корылмалары һәм гаражлар төзү өчен файдаланыла алмый.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарында авил хужалыгы жирләре составына хужалык эчендәге юллар, саклагыч урман утыртмалары, жирләренә тискәре йогынтыдан саклау

функцияларен үтәүче агач-куак үсемлекләре биләгән авыл хужалыгы билгеләнешендәге башка
жирләр кертелергә мөмкин.

**Х БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан
файдалануны чикләүләр**

предприятияеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның федераль законнар таләпләре нигезендә билгеләнмәгән санитар саклык зоналары керә.

4) Жирлек территориясендә территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның түбәндәге төрләре билгеләнгән яисә билгеләнергә тиеш:

- эчә торган һәм хужалык-көнкүреш сулары белән тәмин итү чыганаclarының санитар саклык зоналары;

- су саклау зоналары, жир өсте су объектларының яр бие саклык полосалары;

- электр энергетикасы объектларының (электр челтәре хужалыгы объектларының һәм электр энергиясе житештерү объектларының) саклык зонасы;

- торба үткәргечләрнең (газүткәргечләрнең, нефть үткәргечләрнең һәм нефть продуктлары үткәргечләрнең, нефть һәм газ эшкәртү продуктлары өчен торба үткәргечләрнең, аммиак үткәргечләрнең) саклык зонасы;

- элемтә линияләрнең һәм корылмаларының саклык зонасы;

- магистраль яисә технологик торбаүткәргечләргә (газүткәргечләргә, нефть үткәргечләргә һәм нефть продуктлары үткәргечләргә, нефть һәм газ эшкәртү продуктлары өчен торбаүткәргечләргә, аммиак үткәргечләргә) кадәр минималь ераклык зонасы;

- санитар саклык зонасы;

- автомобиль юлларының юл бие полосалары.

24.2. Эчә торган һәм хужалык-көнкүреш сулары белән тәмин итү чыганаclarының санитар саклык зоналары

Су белән тәмин итү чыганаclarының санитар саклау зоналарының төрләре һәм күләмнәре Россия Федерациясә дәүләт баш санитария табибының «Су белән тәмин итү чыганаclarының һәм эчәргә яраклы суүткәргечләрнең санитар саклык зонасы. СанПиН 2.1.4.1110-02» санитария кагыйдәләрен һәм нормаларын гамәлгә кертү турында» 2002 елның 14 мартындагы 10 номерлы карары нигезендә билгеләнә.

Су белән тәмин итү чыганаclarының санитар саклык зоналары (алга таба – ССЗ) бар. Санитар саклык зоналары өч пояс составында оештырыла.

Санитар саклык зонасының беренче поясы (катгый режим) су алу корылмалары урнашкан территорияне, барлык су үткөрү корылмаларының һәм су үткөрү каналының урнашу мәйданчыгын үз эченә ала. Жир асты су чыганаclarын санитар саклык зонасының беренче поясы сакланыла торган жир асты суларыннан файдаланганда 30 м һәм житәрлек дәрәжәдә сакланылмаган жир асты суларыннан файдаланганда 50 м төшкил итә.

Суүткәргечнең өске чыганаклы ССЗ беренче поясы чиге СанПиН 2.1.4.1110-02 «Су белән тәмин итү чыганаclarының һәм хужалык-эчү билгеләнешендәге суүткәргечләрнең санитар саклык зоналары» кагыйдәләренең 2.3 ст. күрсәтелгән конкрет шартларны исәпкә алып билгеләнә.

Санитар саклык зонасындагы беренче пояс территориясендә түбәндәгеләр рөхсәт ителми: биек көсәле ағачлар утырту, төзелешнең су үткөрү корылмаларын эксплуатацияләү, үзгәртеп кору һәм киңәйтүгә турыдан-туры кагылышы булмаган барлык төрләре, шул исәптән төрле билгеләнештәге торбаүткәргечләр салу, торак һәм хужалык-көнкүреш биналары урнаштыру, кешеләрне яшәтү, агулы химикатлар һәм ашламалар куллану.

Биналар ташландык суларны көнкүреш яки эшчәнлек канализациясенең иң якын системасына яки санитар саклык зонасындагы беренче поястан читтә икенче пояс территориясендәге санитар режимны исәпкә алып урнаштырылган жирле чистарту корылмалары станцияләренә агыза торган канализация белән жиһазландырылырга тиеш.

Икенче һәм өченче пояслар (чикләүләр пояслары) су белән тәмин итү чыганагы пычрануын кисәтү өчен билгеләнгән территорияне үз эченә ала.

Жир асты су чыганаclarының санитар саклык зоналарының икенче һәм өченче пояслары чикләре исәп-хисап юлы белән билгеләнә.

Су агымнары (елга, канал) һәм сулыклары (сусаклагычлар, күлләр) ССЗ икенче поясының чикләре табигый, климат һәм гидрологик шартларга бәйле рәвештә билгеләнә.

Су агымында агым буенча өскә һәм аска таба су белән тәмин итүнең өске чыганакаларының ССЗ өченче поясы чикләре икенче пояс чикләре белән туры килә, сулыкта тулысынча икенче пояс чикләре белән туры килә.

Санитар саклык зонасының икенче һәм өченче пояслары чикләрендә түбәндәгеләр тыела: туфрак капламы бозылуга бәйле яңа скважиналар бораулау һәм яңа төзелеш (Роспотребнадзор идарәсенең территориаль бүлеге белән килештереп башкарыла); эшкәртелгән суларны жир асты горизонтларына кертү һәм каты калдыкларны жир астына жыю, жир асты байлыкларын эшкәртү; ягулык-майлау материаллары складларын урнаштыру, агулы химикатлар һәм минераль ашламалар, сәнәгать агынтыларын туплау урыннары, шлам саклагычлар һәм жир асты суларын химик пычрату куркынычы тудыра торган башка объектлар урнаштыру. Санитар саклык зонасының өченче поясы чикләрендә мондый объектларны саклау жир асты суларыннан файдаланганда гына, сулы горизонтны пычранудан саклау буенча махсус чаралар үтәлгәндә, Роспотребнадзор органының геологик контроль органнары бәяләмәсен исәпкә алып бирелгән санитар-эпидемиологик бәяләмәсе булганда гына урнаштыру рөхсәт ителә.

Икенче пояс чикләрендә шулай ук зиратлар, биологик калдыкларны юкка чыгару объектлары, ассенизация кырлары, фильтрация кырлары, тирес саклагычлар, силос траншеялары, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләре һәм жир асты суларын микроблар белән пычрату куркынычын тудыра торган башка объектлар урнаштыру; ашламалар һәм агулы химикатлар куллану; төп файдаланудагы урман кисү тыела.

24.3. Су саклау зоналары, жир өсте су объектларының яр буе саклык полосалары

Россия Федерациясе Су кодексының 65 статьясы нигезендә Су саклау зоналары елгаларның, инешләрнең, күлләрнең, сусаклагычларның яр сызыгына (су объекты чикләренә) тоташкан территорияләрдән гыйбарәт һәм алар өчен күрсәтелгән су объектларын пычратуны, чүпләүне, ләм утыруны һәм аларның суларын сактыруны булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының һәм хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының башка объектларының яшәү тирәлеген саклау максатында хужалык һәм башка эшчәнлеккә гамәлгә ашыруның махсус режимы билгеләнә.

Су саклау зоналары чикләрендә территорияләрендә хужалык һәм башка эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә торган яр буе саклык полосалары билгеләнә.

Елгаларның яисә инешләрнең су саклау зонасының киндәге аларның чыганакаларыннан елгалар яисә инешләр өчен түбәндәге озынлыкта билгеләнә:

- 10 километрга кадәр - 50 метр;
- 10 километрдан 50 километрга кадәр - 100 метр;
- 50 километрдан алып - 200 метрдан артыграк.

Су саклау зоналары чикләрендә түбәндәгеләр тыела:

- туфракның уңдырышлылыгын арттыруны жайга салу максатларында агып төшүче сулардан файдалану;

- зиратлар, биологик калдыкларны юк итү объектлары, житештерү һәм куллану калдыкларын, химик, шартлаткыч, агулы, агулый торган матдәләрне (исемлеге Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан раслана торган дингез портлары территорияләрендә аммиак, метанол, аммиак селитрасы һәм калий нитратын махсус саклагычларыннан тыш, яр буе саклык полосаларыннан читтә) урнаштыру, радиоактив калдыкларны күмү пунктлары, шулай ук территорияне балык хужалыгы әһәмиятендәге су объектлары суларында рөхсәт ителә торган иң чик концентрацияләре билгеләнмәгән пычраткыч матдәләр белән пычрату

;

- зарарлы организмнарга каршы көрәш буенча авиация чараларын гамәлгә ашыру;

- транспорт чаралары белән хәрәкәт итү һәм аларны туктатып калдыру (махсус транспорт чараларыннан тыш), аларның каты япмалы махсус жиһазландырылган юллардан һәм урыннарда хәрәкәт итүе һәм тукталып торуы искәrmә булып тора;

- ягулык салу станцияләрен, ягулык-майлау материаллары складларын төзү һәм үзгәртеп кору (ягулык салу станцияләре, ягулык-майлау материаллары складлары портлар, эчке су юллары, шул исәптән аз сыешлы суднолар кую өчен базалар (корылмалар), Федераль куркынычсызлык хезмәте органнары объектлары территорияләрендә урнашкан очраклардан тыш), транспорт чараларын техник карау һәм ремонтлау өчен файдаланыла торган техник хезмәт күрсәтү станцияләрен төзү һәм үзгәртеп кору; транспорт чараларын юу;

- пестицидлар һәм агрохимикатларны саклау (яр бие саклык полосалары чикләреннән читтә дингез портлары территорияләрендә урнаштырылган махсус саклагычларда агрохимикатлар саклаудан тыш), пестицидлар һәм агрохимикатлар куллану;

- агынты суларны, шул исәптән дренаж суларын агызу;

- гомумтаралган файдалы казылмаларны эзлөү һәм чыгару (гомумтаралган файдалы казылмаларны эзлөү һәм чыгару «Жир асты байлыктары турында» 1992 елның 21 февралендәге 2395-І номерлы РФ Законының 19.¹ статьясы нигезендә расланган техник проект нигезендә тауда бүлеп бирелгән һәм (яки) геологик бүлеп бирелгән жирләрдәге жир асты байлыктары турында Россия Федерациясе законнары нигезендә үзләренә бирелгән чикләрдә файдалы казылмаларның башка төрләрен эзлөү һәм чыгаруны гамәлгә ашыра торган жир астыннан файдаланучы затлар тарафыннан башкарылган очраклардан тыш).

Су саклау зоналары чикләрендә, су объектларын пычранудан, чүплөнүдән, ләм утырудан һәм сулыкларны саегудан саклауны тәмин итә торган корылмалар белән су законнарына һәм әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге кануннарға ярашлы рәвештә, мондый объектларны проектлау, төзү, реконструкциялөү, эксплуатациягә кертү, хужалык һәм башка объектларны эксплуатациялөү рөхсәт ителә. Су объекттын пычранудан, чүплөнүдән, ләмлөнүдән һәм суларның саегуыннан саклауны тәмин итә торган корылма төрен сайлау пычраткыч матдәләрне, башка матдәләрне һәм микроорганизмнарны агызуның әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар нигезендә билгеләнгән мөмкин нормативларын үтәү кирәклеген исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Су объектларын пычранудан, чүплөнүдән, ләмлөнүдән һәм суларның саегуыннан саклауны тәмин итә торган корылмалар дигәндә түбәндәгеләр аңлашыла:

- үзәкләштерелгән су агызу системалары (канализация), үзәкләштерелгән явым-төшем суларын агызу системалары;

- агып төшүче суларны үзәкләштерелгән су агызу системаларына (шул исәптән яңгыр суларын, кар суларын, инфильтрация суларын, сиптерү-юу һәм дренаж суларын) агызу (ташлау) корылмалары һәм системалары, әгәр алар мондый суларны кабул итү өчен каралган булса;

- әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар һәм Су кодексы таләпләре нигезендә билгеләнгән нормативлардан чыгып, агып төшүче суларны (шул исәптән яңгыр, кар, үтеп кергән жир асты суларын, сиптерү-юу һәм дренаж суларын) чистарту өчен аларны чистартуны тәмин итә торган локаль чистарту корылмалары;

- житештерү һәм куллану калдыктарын жыю корылмалары, шулай ук агып төшүче суларны (шул исәптән яңгыр суларын, кар суларын, инфильтрация суларын, сиптерү-юу һәм дренаж суларын) су үткәрми торган материаллардан эшләнгән су жыю жайланмаларына жибөрү (агызу) корылмалары һәм системалары.

- су объектларын һәм аларга якин территорияләрне нефтьнең һәм нефть продуктларының агып төшүеннән һәм әйләнә-тирә мохиткә башка тискәре йогынтыдан саклауны тәмин итә торган корылмалар.

Гражданныр үз ихтияжлары өчен бакчачылыкны яисә яшелчәчелекне алып барган, Су саклау зоналары чикләрендә урнашкан һәм агып төшүче суларны чистарту корылмалары

белән жиһазландырылмаган территорияләргә карата аларны мондый корылмалар белән жиһазландырган һәм (яисә) системаларга тоташтырган мизгелгә кадәр су үткәрми торган

материаллардан әзерләнгән, әйләнә-тирә мохиткә пычраткыч матдәләр, башка матдәләр һәм микроорганизмнар керүне булдырмаучы су жыю җайланмаларын куллану рөхсәт ителә.

Яр буе саклык полосасының киңлеген су объектын ярының авышлыгына карап билгеләнә һәм кире авышлык өчен 30 м яисә 0° м тәшкил итә, 3° кадәр авышлык өчен 40 м һәм 3° авышлык өчен – 50 м һәм күбрәк.

Елга, инешнең чишмә башыннан тамагына кадәр озынлыгы 10 км кимрәк булган су саклау зонасы яр буе саклык полосасына туры килә. Елга, инеш башланган урыннар өчен су саклау зонасының радиусы илле метр күләмендә билгеләнә.

Яр буе саклык полосалары чикләрендә су саклау зонасы өчен билгеләнгән чикләүләр белән берлектә түбәндәгеләр тыела:

- жирләрне сөрү;
- юыла торган грунт катламнарын урнаштыру;
- авыл хужалыгы терлекләрен көтү һәм алар өчен җәйге лагерьлар, ванналар оештыру

Гомуми файдаланудагы су объектынның яр буе сызыгы буйлап гомуми файдалану өчен каралган яр буе полосасы урнаштырыла.

Гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосасының киңлеген 20 метр тәшкил итә, каналларның яр буе полосасыннан, шулай ук чишмә башыннан тамагына кадәр озынлыгы 10 километрдан артмаган елгалар һәм инешләрдән тыш. Каналларның, шулай ук чишмә башыннан тамагына кадәр озынлыгы ун километрдан артмаган елгаларның һәм инешләренң яр буе полосасының киңлеген 5 метр тәшкил итә. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында 5 метр киңлектәге яр буйлары күрсәтелми.

Һәр гражданин уртақ файдаланудагы су объектларының яр буе полосаларыннан хәрәкәт итү һәм алар янәшәсендә булу, шул исәптән һавәскәрлек балыкчылыгы һәм йөзүчеләр чараларын ярга чыгаруны гамәлгә ашыру өчен (механик транспорт чараларыннан файдаланмыйча) файдаланырга хокукы.

24.4. Электр энергетикасы объектларының (электр чөлтәре хужалыгы объектларының һәм электр энергиясә җитештерү объектларының) саклык зонасы

Электр чөлтәре хужалыгы объектларының саклык зоналары Россия Федерациясә Хөкүмәтененң «Электр чөлтәре хужалыгы объектларының саклык зоналарын һәм мондый зоналар чөкләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартларын билгеләү тәртибе турында» 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары нигезендә гамәлдәге электр чөлтәре хужалыгы линияләрененң һәм корылмаларының сакланышын тәмин итү өчен билгеләнә.

Электр тапшыруның һава линияләре буйлап саклык зоналары җир кишәрлегә өслегененң һәм һава киңлегененң (электр тапшыруның һава линияләре терәкләре биеклегенә туры килә торган биеклектә) бер өләше рәвешендә урнаштырыла, ул электр тапшыру линиясененң ике ягында да кырый чыбыклардан читкә тайпылмыйча торган параллель вертикаль яссылыклар белән чөкләнә:

- 1 кВ кадәр - 2 м;
- 1 алып 20 кВ кадәр - 10 м;
- 35 кВ - 15 м;
- 110 кВ - 20 м;
- 150, 220 кВ - 25 м;
- 300, 500 кВ - 30 м;
- 750 кВ - 40 м;
- 1150 кВ - 55 м.

Электр тапшыруның җир асты кабель линияләре буйлап саклык зонасы җир асты кишәрлегә астында урнашкан җир асты кишәрлегә (электр тапшыруның кабель линияләрен салу тирәнлегенә туры килә торган тирәнлектә) өслегененң кырый кабельләреннән 1 метр ераклыкта электр тапшыру линиясененң ике ягындагы параллель вертикаль яссылыклар белән чөкләнгән өләше рәвешендә билгеләнә (шәһәрләрдә көчәнеше 1 киловольтка кадәр булган

кабель линияләре тротуарлар астыннан узганда – биналар һәм корылмалар ягына таба – 0,6 метр һәм урамның машина йөрү өлеше ягына таба – 1 метр).

Саклык зоналарында электр хужалыгы объектларының иминлекле эшләвен бозарга мөмкин булган, шул исәптән аларның җимерелүенә яисә юкка чыгуына китереп чыгарырга һәм (яки) гражданның гомеренә, сәламәтлегенә һәм физик яки юридик затларның мөлкәтенә зыян китерергә мөмкин булган, шулай ук экологиягә зыян салырга һәм янгыннар китереп чыгарырга мөмкин булган теләсә нинди эшләрне башкару тыела, шул исәптән:

- электр тапшыру буенча һава линияләре үткәргечләренә һәм баганаларына предметлар атарга, шулай ук электр тапшыру буенча һава линияләре баганалары буйлап үрмәләп менәргә;

- сакламыйча һәм (яисә) төземичә, электр челтәре хужалыгы объектларына зыян китерү куркынычы яңый торган эшләр башкарырга, хезмәт күрсәтүче персоналның һәм техниканың электр энергетикасы объектларына керүенә, шул исәптән электр энергетикасы объектлары җиһазларын, биналарын һәм корылмаларын эксплуатацияләүне тәмин итү максатларында керү юлларына һәм подъездларга мондый керү өчен кирәкле норматив-техник документлар таләпләре нигезендә электр энергетикасы объекты чиге буена аварияләрне бетерү һәм алардан килгән зыяннарны бетерү буенча эшләр башкаруга комачауларга мөмкин булган объектлар һәм предметларны урнаштырырга;

- бүленеш корылмалары һәм подстанцияләренәң әйләндереп алынган территорияләре чикләрендә һәм биналарында булырга, бүленеш корылмаларының һәм подстанцияләренәң ишекләрен һәм люкларын ачарга, электр челтәрләрен яңача тоташтыруны һәм тоташтыруны башкарырга (өлге таләп билгеләнгән тәртиптә рөхсәт ителгән эшләрне башкаручы хезмәткәрләргә кагылмый), кертү һәм бүлү җайланмаларының, подстанцияләренәң, электр тапшыру буенча һава линияләренәң саклык зоналары чикләрендә, шулай ук электр тапшыру буенча кабель линияләренәң саклык зоналарында учак ягарга;

- чүплекләр урнаштырырга;

- бәрә торган механизмнар белән эшләр башкарырга, 5 тоннадан авырлыклы әйберләр ташларга, зәһәр һәм туык матдәләрен һәм ягулык-майлау материалларын ташлау һәм бушату рөхсәт ителми (электр тапшыру буенча җир асты кабель линияләренәң саклык зоналарында);

- кисәтү һәм мәгълүмати билгеләрне (яисә электр энергетикасы объектларына төшерелгән кисәтү һәм мәгълүмати язмаларны) җыярга, юк итәргә, күчерергә, күмәргә һәм зарарларга;

- электр челтәрләрендә күчерүләр һәм тоташтырулар башкарырга (күрсәтелгән таләп билгеләнгән тәртиптә рөхсәт ителгән эшләрне башкару белән мәшгуль хезмәткәрләргә кагылмый);

- җир кишәрлекләреннән коралларны яки сугыш кирәк-яракларын файдалануга, җитештерүгә, ремонтлауга яисә юкка чыгаруга бәйле рәвештә барлыкка килә торган сынау полигоннары, коралларны юк итү һәм калдыкларны күмү урыннары сыйфатында файдалануны гамәлгә ашырырга.

Көчәнеше 1000 вольттан артык булган электр челтәре хужалыгы объектларының саклык зоналарында өстәмә рәвештә түбөндөгеләр тыела:

- теләсә нинди, шул исәптән ягулык-майлау материалларын туплау яки урнаштыру;

- балалар өчен һәм спорт мәйданчыклары, стадионнар, базарлар, сәүдә нокталары, кыр станнары, терлек өчен җәйләүләр, гаражлар һәм машиналарның һәм механизмнарның барлык төрләре өчен тукталышлар ясау, билгеләнгән тәртиптә рөхсәт ителгән эшләрне башкармаучы кешеләрне күпләп туплый торган теләсә нинди чараларны уздыру (электр тапшыру буенча һава линияләренәң саклык зоналарында);

- теләсә нинди очкыч аппаратлардан файдалану (очыртып җибөрү), шул исәптән һава елланнарын, очкыч аппаратларның спорт модельләрен (электр тапшыру буенча һава линияләренәң саклык зоналарында);

- суднолардан якорьлар ташлау һәм аларның бирелгән якорьлар, чылбырлар, лотлар, сөйрәткеләр һәм трал белән узуын гамәлгә ашыру (электр тапшыру буенча су асты кабель линияләре урнашкан саклык зоналарында);

- краннарының уклары күтәртелгән килеш судноларның һәм башка механизмнарның узып китүен гамәлгә ашыру (электр тапшыру буенча һава линияләренәң саклык зоналарында);

- 330 кВ һәм аннан югарырак проект номиналь көчәнеш классы булган электр тапшыруның һава линияләре белән кисешкән урыннарда (бары тик электр тапшыруның һава линияләренен саклау зоналарында) автомобиль юлларында транспорт чараларын туктатуны гамәлгә ашырырга;

- реклама конструкцияләрен урнаштырырга.

Саклык зонасы чикләрендә мондый саклык зонасын килештерү турындагы карарда каралган эшчәнлекнең тиешле төрләрне гамәлгә ашыру шартларын үтәмичә юридик һәм физик затларга тыела:

- тау, шартлату, мелиоратив эшләр, шул исәптән жирләрне вакытлыча су бастыруга бәйле эшләр;

- төпне тирәнәйтә, туфрак сосу һәм төяү-бушату эшләре, балык, судагы башка хайваннарны һәм үсемлекләрне су төбеннән тоту кораллары белән табу, сугару урыннары ясау, боз вату һәм эзерләү (электр тапшыру буенча су астындагы кабель линияләренен саклык зоналарында);

- йөк белән яки йөктән башка вертикаль буенча иң биек ноктасыннан сулыклар аша электр тапшыруның һава линияләре үтә торган урынның иң түбән ноктасына кадәр озынлыгы, шул исәптән ташу вакытында суның максималь күтәрелү дәрәжәсен исәпкә алып, минималь дәрәжәдә мөмкин булган озынлыктан азрак тәшкил иткән судноларның үтүе;

- юл өслегеннән йөк белән яисә йөксез гомуми биеклегә 4,5 метрдан артыграк булган машиналар һәм механизмнар (электр тапшыруның һава линияләренен саклык зоналарында) йөрүе, «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлегенә турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» федераль законның 31 статьясында күрсәтелгән автомобиль юллары буйлап авыр йөклә һәм (яисә) эре габаритлы транспорт чарасы хәрәкәтенә махсус рөхсәт булганда гына ирешелгән очрак моңа керми;

- 0,3 метрдан тирәнрәк урында жир эшләре (сөрелә торган жирләрдә 0,45 метрдан тирәнрәк булган урыннарда), шулай ук грунт планлаштыру (электр тапшыру буенча жир астындагы кабель линияләренен саклык зоналарында);

- су агынтысының биеклегә 3 метрдан артып киткән очракта авыл хужалыгы культураларына су сибү (электр тапшыру буенча һава линияләренен саклык зоналарында);

- биеклегә 4 метрдан артып китә орган авыл хужалыгы машиналарыннан һәм жайланмаларыннан файдаланып, кырда авыл хужалыгы эшләрен башкару (электр тапшыру буенча һава линияләренен саклык зоналарында) яки кырда жир сөрүгә бәйле авыл хужалыгы эшләрен башкару (электр тапшыруның кабель линияләрен саклау зоналарында);

- агач һәм куакларны утырту һәм кисү.

24.5. Торбаүткәргечләрнең (газүткәргечләрнең, нефть үткәргечләрнең һәм нефть продуктлары үткәргечләрнең, нефть һәм газ эшкәртү продуктлары өчен торба үткәргечләрнең, аммиак үткәргечләрнең) саклык зоналары

Россия Федерациясенең Хөкүмәтенең «Газ бүлү челтәрләрен саклау кагыйдәләрен раслау турында» 2000 елның 20 ноябрендәге 878 номерлы карары нигезендә түбәндәге саклык зоналары билгеләнә:

а) тышкы газүткәргечләр трассалары буйлап – газүткәргечнең һәр ягыннан 2 метр ераклыкта уза торган шартлы линияләр белән чикләнгән территория рәвешендә;

б) газүткәргеч трассасын билгеләү өчен бакыр чыбыктан файдаланганда полиэтилен торбалардан жир асты газүткәргечләре трассалары буйлап – чыбык ягыннан газүткәргечтән 3 метр һәм каршы яктан 2 метр ераклыкта уза торган шартлы линияләр белән чикләнгән территория рәвешендә;

в) торба материалына бәйсез рәвештә мәңгә туңган грунтларда тышкы газүткәргечләр трассалары буйлап – газүткәргечнең һәр ягыннан 10 метр ераклыкта уза торган шартлы линияләр белән чикләнгән территория рәвешендә;

г) аерым торган газ көйлөгеч пунктлар тирәсендә – әлеге объектлар чикләреннән 10 метр ераклыкта уздырылган ябык линия белән чикләнгән территория рәвешендә. Биналарга янкорылган газ көйлөгеч пунктлар өчен саклык зонасы регламентланмый;

д) суднолар йөри торган һәм сал агыза торган елгалар, күлләр, су саклагычлар, каналлар аша су астыннан уздырылган газүткәргечләр буйлап – су өслегеннән төпкә кадәр газүткәргечнең һәр ягыннан 100 м ераклыкта торучы параллель яссылыклар арасында корылган су киндлегенә бер өлеше рәвешендә;

е) урманнар һәм ағач-куак үсемлекләре буйлап уза торган поселокара газүткәргечләр трассалары буйлап – газүткәргечнең һәр ягында Зәр метр булган 6 метр киндлегендәге урман ызаннары рәвешендә. Газүткәргечләрнең жир өсте участоклары өчен ағачлардан торбаүткәргечкә кадәр ара газүткәргечне эксплуатацияләүнең бөтен срогы дәвамында ағачларның биеклегеннән ким булмаса тиеш.

Газ бүлү чөлтәрләренә саклык зоналарына керүче жир кишәрлекләренә аларның зарарлануын яисә нормаль эксплуатация шартларын бозуны кисәтү максатларында чикләүләр (йөкләүләр) кертелә, алар белән түбәндәгеләр тыела:

а) торақ-граждан һәм житештерү билгеләнешендәге объектлар төзөргә;

б) газ бүлү чөлтәрләре урнашкан күперләренә, коллекторларны, автомобиль һәм тимер юлларны, бу газүткәргечләренә эксплуатацияләү оешмалары белән килештермичә, алдан чыгармыйча гына сүтөргә һәм реконструкцияләргә;

в) газ бүлү чөлтәрләренә жимерелүдән саклыы торган яр ныгыту корылмаларын, су үткөрү жайланмаларын, жир корылмаларын һәм башка корылмаларны жимерергә;

г) газ бүлү чөлтәрләренә танып белү билгеләренә, контроль-үлчәү пунктларын һәм башка жайланмаларын күчерергә, зарарларга, күмәргә һәм юк итөргә;

д) чүплекләр һәм складлар ясарга, кислоталар, тозлар, селтеләр һәм башка химик актив матдәләр эремәләрен агызырга;

е) саклау зоналарын коймаларга һәм киртәләргә, эксплуатация оешмалары персоналының газ бүлү чөлтәрләренә керүенә, газ бүлү чөлтәрләренә хезмәт күрсәтүне үткөрүгә һәм зарарлануларны бетерүгә комачауларга;

ж) ут кабызырга һәм ут чыганақларын урнаштырырга;

з) баз казырга, авыл хужалыгы һәм мелиорация кораллары һәм механизмнары белән туфрақны 0,3 метрдан артық тирәнлеккә казырга һәм эшкәртөргә;

и) газ көйлөгеч пунктларның, катод һәм дренаж саклау станцияләренә капкаларын һәм ишекләренә, жир асты коеларының люкларын ачарга, элементә, яктырту чараларын һәм телемеханика системаларын электр белән тәмин итүне кабызырга яисә сүндерергә;

к) газ бүлү чөлтәрләре терәкләренә һәм жир өсте газүткәргечләренә, киртәләренә һәм биналарына чит предметларны, баскычларны ташларга, беркетергә һәм бөйлөргә, алар буйлап менәргә;

л) газ бүлү чөлтәрләренә үз белдегә белән тоташырга.

Югарыда күрсәтелгән чикләүләргә керми торган һәм жир горизонтын бозуга һәм 0,3 метрдан артық тирәнлектә туфрақ эшкәртүгә бөйлә булмаган урман хужалыгы, авыл хужалыгы һәм башка эшләр газ бүлү чөлтәрләренә саклау зонасындагы жир кишәрлекләре миләкчеләре, хужалары яисә алардан файдаланучылар тарафыннан, эшләр башланьрга кимендә 3 эш көне кала, эксплуатация оешмасына алдан язмача хәбәр итү шарты белән башкарыла. Газ бүлү чөлтәрләренә саклау зоналарында жир кишәрлегә өсләген бозу һәм туфрақ эшкәртүне 0,3 метрдан артық тирәнлеккә башкаручы алдагы пунктларда каралмаган хужалық эшчәнлегә газ бүлү чөлтәрләренә эксплуатацияләү оешмасының язма рөхсәте нигезендә гәмәлгә ашырыла.

Жирлек территориясә буйлап газ бүлү чөлтәрләренә газүткәргечләре уза, шулай ук ГРП урнашкан. СП 62.13330.2011 «СНиП 42-01-2002. Газ бүлү системалары» кагыйдәләр жыелмасы нигезендә территория буенча уза торган 0,3-0,6 МПа басымлы жир асты газүткәргечләренән бина һәм корылмаларның фундаментларына кадәр минималь ара 7 м күләмендә билгеләнә. 62.13330.2011 кагыйдәләр жыелмасы буенча ГРП башланган минималь ераклық 10 м тәшкил итә, 42.13330.2016 кагыйдәләр жыелмасы буенча – шулай ук 10 м.

24.6. Элемтә линияләренең һәм корылмаларының саклык зоналары

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Россия Федерациясе элемтә линияләрен һәм корылмаларын саклау кагыйдәләрен раслау турында» 1995 елның 9 июнендәге 578 номерлы

карары (алга таба – Карар) нигезендә файдалануның махсус шартлары булган саклык зоналары түбәндәгеләр өчен билгеләнә:

- урмансыз урыннарда торак пунктларынан читтә урнашкан элементнең жир астындагы кабель һәм һава линияләре һәм радиофикация линияләре өчен, – әлеге линияләр буйлап урнашкан жир кишәрлекләре рәвешендә, алар элементнең жир астындагы кабеле трассасынан яки элементнең иң кырый һава үткәргечләреннән һәм радиофикация линияләреннән һәр яклап кимендә 2 метр торучы параллель турылар буларак билгеләнә;

- элементнең дингездәге кабель линияләре һәм суднолар йөри торган һәм сал агыза торган елгалар, күлләр, сусаклагычлар һәм каналлар (арыклар) аша узганда элемент кабельләре өчен, – су өслегеннән су төбенә кадәр бөтен тирәнлегә буенча су тирәлеген тәшкит итүче кишәрлек рәвешендә, ул дингездәге кабель трассасынан һәр ягыннан 0,25 дингез миленә тигез булган ераклыкта яки елгалар, күлләр, сусаклагычлар һәм каналлар (арыклар) кичүендә һәр ягыннан 100 метрга тигез булган ераклыкта торучы параллель өслекләр буларак билгеләнә;

- жир өслегендә һәм жир астында элементнең кабель линияләрендә хезмәт күрсәтелми торган ток көчәйткеч һәм регенерация пунктларында, – жир кишәрлекләре рәвешендә, алар көчәйткеч һәм регенерация пунктлары урнашкан үзәктән яки алар тирәли вал салыну чикләреннән кимендә 3 метр ераклыкта һәм жиргә беркетү контурларынан кимендә 2 метр ераклыкта торучы йомык линияләр белән билгеләнә.

Юридик яки физик затның жир кишәрлегендә элемент линиясенә яисә радиофикация линиясенә саклык зонасында грунт ачуга бәйлә барлык төр эшләрне башкаруга (0,3 метрдан артмаган тирәнлеккә сөрүдән тыш) заказ бирүче (төзүче) әлеге элемент линиясә яисә радиофикация линиясә карамагында булган предприятиедән язмача ризалык алырга тиеш.

Элемент һәм радиофикация линияләре трассаларындагы саклык зоналарының жир майданы, карар белән билгеләнгән һәм элемент һәм радиофикация линияләренә сакланышын тәмин итә торган чикләүләрне исәпкә алып, Россия Федерациясә жир законнары нигезендә юридик һәм физик затлар тарафыннан файдаланыла.

Элемент линияләре һәм радиофикация линияләре карамагында булган предприятиеләргә саклык зоналарында түбәндәгеләр рөхсәт ителә:

а) үз хисабыннан юллар, килә торган юллар, күперләр һәм элемент линияләренә һәм радиофикация линияләренә эксплуатацияле хезмәт күрсүтү өчен кирәкле башка корылмаларны жир милекчеләре (жир хужалары, жирдән файдаланучылар, арендаторлар) белән килештерелгән шартларда төзү, соңгылары әлеге предприятиеләргә элемент корылмаларына эксплуатацияле хезмәт күрсәтү өчен шартлар тудырудан баш тартырга хокукы түгел;

б) элемент линияләрен һәм радиофикация линияләрен ремонтлау өчен, алга таба күмеп, чокырлар, траншеялар һәм нигез чокырлары казу;

в) урман биләмәләре аша уза торган элемент линияләрендә һәм радиофикация линияләрендә аварияләр булганда, алга таба билгеләнгән тәртиптә агач кисү билетларын (ордерларын) биреп һәм әлеге линия трассаларына янәшә урнашкан жирләрдә алга таба кисү калдыкларын чистарту шарты белән аерым агачларны кисеп ату.

Саклык зоналары чикләрендә элемент линияләреннән яисә радиофикация линияләреннән файдаланучы предприятиеләр вәкилләренә язма ризалыгыннан һәм катнашуыннан башка тыела:

а) төрле төзелеш, монтаж һәм шартлату эшләрен, жир казу механизмнары белән туфракны планлаштыруны (ком барханнары зоналарынан тыш) һәм жир эшләрен (0,3 метрдан артмаган тирәнлеккә сөрүдән тыш) башкарырга;

б) скважиналар бораулау, шурфовкалау, туфрак пробалары алу, шартлату эшләрен башкару белән бәйлә геологик төшерү, эзләү, геодезия һәм башка эзләнү эшләрен башкарырга;

в) агач утыртырга, кыр станнары урнаштырырга, терлек асрарга, материаллар, азык һәм ашламалар тупларга, учаклар яндырырга, ату урыннары оештырырга;

г) автотранспорт, тракторлар һәм механизмнарның юллары һәм тукталышлары урнаштырырга, һава элементә линияләре һәм радиофикация линияләре чыбыклары астында габаритсыз йөкләр ташырга, каналлар (арыклар) төзәргә, киртәләр һәм башка киртәләр ясарга;

д) суднолар, баржалар һәм йөзүче краннар куя өчен причаллар ясарга, төяү-бушату, су асты-техник, төпне тирәнәйтү һәм жир суырту эшләрен башкарырга, балык тоту участокларын бүлөп бирергә, балык, башка су хайваннарын, шулай ук су үсемлекләрен су төбөндәге балык тоту кораллары белән тотарга, су эчертү урыннары оештырырга, боз ватарга һәм боз эзерләргә. Судноларга һәм башка йөзү чараларына якорь ташлау, аерым якорьлар, чылбырлар, лотлар, волокушлар һәм траллар белән узу тыела;

е) элементә линияләренә һәм радиофикация линияләренә хәвефле йогынты ясый торган электр тапшыру линияләрен, радиостанцияләрен һәм башка объектларны төзәргә һәм реконструкцияләргә;

ж) жир асты коммуникацияләрен һәм коррозияне үтүче кабельле элементә линияләрен исәпкә алмыйча сакларга.

Элементә линияләренә һәм радиофикация линияләренә нормаль эшен бозарга мөмкин булган һәртөрле гамәлләр башкару тыела, аерым алганда:

а) заказчылар (төзүчеләр) тарафыннан линияләренә алдан алып чыкмыйча һәм элементә корылмаларын, линияләренә һәм радиофикация корылмаларын әлеге линияләр һәм корылмалар карамагында булган предприятиеләр белән килештермичә, элементә кабельләре салынган, һава элементә линияләре һәм радиофикация линияләре баганалары куелган, радиореле станцияләренә техник корылмалары, кабель әржәләре һәм бүлү тартмалары урнаштырылган биналарны һәм күперләренә сүтеп реконструкцияләргә, коллекторларны, метрополитен һәм тимер юл туннельләрен үзгәртеп корырга;

б) жир асты элементә линияләре трассаларын күмәргә, бу трассаларда вакытлыча складлар, химик актив матдәләр агызу урыннары һәм сәнәгать, көнкүреш һәм башка калдык чүплекләре урнаштырырга, үлчәү, сигнал, кисәтү билгеләрен һәм телефон коеларын ватарга;

в) хезмәт күрсәтелми торган көчәйтү һәм регенерация пунктларының (жир өсте һәм жир асты) һәм радиореле станцияләренә, телефон канализациясенә кабель коеларының, бүлү шкафларының һәм кабель әржәләренә ишәкләрен һәм люкларын ачарга, шулай ук элементә линияләренә тоташырга (бу линияләргә хезмәт күрсәтүче затлардан тыш);

г) элементә линияләре трассаларын, аларга техник персоналның иреккә керүенә комачаулап, киртәләргә;

д) элементә хезмәтләреннән файдалану максатларында абонент телефон линиясенә һәм радиофикация линиясенә үз белдегә белән тоташырга;

е) элементә һәм радиофикация корылмаларына зыян китерергә мөмкин булган башка гамәлләр башкарырга (һава элементә линияләренә терәкләрен һәм арматурасын зарарларга, чыбыкларны өзәргә, аларга чит предметлар ташларга һ.б.).

24.7. Магистраль яисә технологик торбаүткәргечләргә (газүткәргечләргә, нефть үткәргечләргә һәм нефть продуктлары үткәргечләргә, нефть һәм газ эшкәртү продуктлары өчен торбаүткәргечләргә, аммиак үткәргечләргә) кадәр минималь ераклык зонасы

Россия Федерациясе Гражданның оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгының «Нефть һәм газ ятмаларын төзекләндерү. Янгын куркынычсызлыгы таләпләре» кагыйдәләре җыелмасын раслау турында» 2015 елның 17 июнендәге 302 номерлы боерыгы белән расланган СП 231.1311500.2015 «Нефть һәм газ ятмаларын төзекләндерү. Янгын куркынычсызлыгы таләпләре» кагыйдәләре җыелмасы нигезендә нефть һәм газ ятмаларын төзекләндерү объектларына нефть, газ һәм конденсат транспортының промысел торбаүткәргече керә.

Жирлек территориясе буйлап промысел һәм магистраль газ һәм нефть үткәргечләре уза. СП 284.1325800.2016 «Нефть һәм газ өчен промысел үткәргечләре. Эшләрне проектлау һәм житештерү кагыйдәләре» нигезендә промысел нефть үткәргечләреннән минималь рөхсәт ителә торган аралар зонасы 75 м күләмендә билгеләнә.

Торбаүткәргечләргә (алар нинди ысул белән салынган булса да) зыян салыну ихтималын булдырмас өчен саклык зоналары билгеләнә. Торбаүткәргечләрне саклау зонасының күләме Россия Дәүләт техник күзәтчелегенен 1992 елның 22 апрелендәге 9 номерлы карары белән расланган Магистраль торбаүткәргечләрне саклау кагыйдәләре белән билгеләнә һәм 25 м тәшкил итә. Торбаүткәргечләрнең саклау зоналарына керә торган жир кишәрлекләре жирдән файдаланучылардан алынмый һәм алар тарафыннан югарыда күрсәтелгән нормативларны үтәп, авыл хужалыгы һәм башка эшләрне башкару өчен файдаланыла.

Россия Дәүләт техник күзәтчелегенен 1992 елның 22 апрелендәге 9 номерлы карары белән расланган Магистраль торбаүткәргечләрне саклау кагыйдәләре нигезендә магистраль торбаүткәргечләрнең саклау зоналарында түбәндәгеләр тыела:

- танып белү һәм сигнал билгеләрен, контроль-үлчәү пунктларын күчерергә, күмәргә һәм ватарга;

- хезмәт күрсәтелми торган кабель элементәсе көчәйтү пунктларының, линия арматурасы узеллары киртәләренен, катод һәм дренаж саклау станцияләренен, линия һәм күзәтү коеларының һәм башка линия жайланмаларының люкларын, капкаларын һәм ишекләрен ачарга, краннарны һәм бикләрне ачарга һәм ябарга, торбаүткәргечләрнең элементә, энергия белән тәэмин итү һәм телемеханика чараларын сүндерергә яки кабызырга;

- чүплекләр ясарга, кислота, тоз һәм селте эремәләрен агызырга;

- ярларны ныгыту корылмаларын, суүткәргеч жайланмаларны, торбаүткәргечләрне жимерелүдән, ә янәшәдәге территорияне һәм тирә-юньне транспортта йөртелә торган продукцияне авариядән саклый торган жир корылмаларын һәм башка корылмаларны жимерергә;

- ут кабызырга һәм ачык яки ябык ут чыганаclarын урнаштырырга;

- саклау зоналарын киртәләргә яисә коймаларга, торбаүткәргечне һәм аның объектларын эксплуатацияләүче оешмаларга яисә алар вәкаләт биргән оешмаларга торбаүткәргечләргә һәм аларның объектларына хезмәт күрсәтү һәм ремонтлау эшләрен башкаруда, аларда килеп туган аварияләрне, һәлакәтләрне бетерүдә каршылык күрсәтергә.

Торбаүткәргечләрнең саклау зоналарында торбаүткәргеч транспорты предприятиеләре белән килештермичә түбәндәгеләр тыела:

- теләсә нинди корылма төзү,

- агачлар һәм куаклар утырту, салам жыю, ат бәйләме урнаштыру, терлек асрау, балык тоту участкалары бүлеп бирү, балык, шулай ук су хайваннары һәм үсемлекләр аулау, су эчертү, боз казу һәм әзерләү;

- торбаүткәргеч трассалары аша үтү юллары һәм кичү юллары төзү,

- автомобиль транспорты, тракторлар һәм механизмнар тукталышлары урнаштыру,

- бакчалар һәм яшелчә бакчалары урнаштыру;

- жирне мелиорацияләү, сугару һәм киптерү системалары төзү;

- ачык һәм жир асты, тау, төзелеш, монтаж һәм шартлату эшләре, грунтны планлаштыру һ.б. башкару;

- скважиналар, шурфлар төзү һәм туфрак үрнәкләреннән тыш, туфрак пробалары алу белән бәйле геологик төшерү, геологик разведка, эзләү, геодезия һ.б. эзләнү эшләре башкару.

СП 36.13330.2012 «СНиП 2.05.06-85*. Магистраль торбаүткәргечләр» һәм СП 284.1325800.2016 «Нефть һәм газ өчен промысел үткәргечләре. Эшләрне проектлау һәм житештерү кагыйдәләре» нигезендә торбаүткәргечләргә кадәр минималь ераклык зоналарында түбәндәгеләрне урнаштыру рөхсәт ителми:

- торак пунктлар;

- дача йортлары булган күмәк бакчалар;

- аерым сәнәгать һәм авыл хужалыгы предприятиеләре;
- кошчылык фабрикалары, теплица комбинатлары һәм хужалыклары;
- файдалы казылмалар эшкәртү карьерлары;
- гаражлар һәм автомобильләр өчен ачык тукталышлар;
- кешеләр күпләп жыела торган аерым биналар (мәктәпләр, хастаханалар, балалар бакчалары, вокзаллар һ.б.);
- тимер юл станцияләре; аэропортлар; елга портлары һәм пристаньнар; гидро-, электростанцияләр; I-IV класслы елга транспортының гидротехник корылмалары;
- суүткәргечләрнең чистарту корылмаларын һәм насос станцияләре;
- саклау күләме 1000 м³ артыграк булган тиз янучан һәм янучан сыеклыклар һәм газ складлары; автозаправка станцияләре һ.б.

24.8. Санитар саклык зоналары

Жирлек территориясендә агросәнәгать комплексы объектлары, сәнәгать мәйданчыклары, газ бүлү станциясе, зират, биотермик чокыр, каты көнкүреш калдыклары полигоны урнашкан, алар өчен санитар саклык зоналары урнаштырылырга тиеш.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенң «Санитар саклык зоналарын билгеләү һәм санитар саклык зоналары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалану кагыйдәләрен раслау турында» 2018 елның 3 мартындагы 222 номерлы карары һәм 2018 елның 3 августындагы 342-ФЗ номерлы федераль законның 36, 37 статьялары нигезләмәләре нигезендә санитар саклык зоналары кеше яши торган мохиткә (алга таба – объектлар) химик, физик, биологик йогынты чыганаclarы булган гамәлдәге, төзелергә планлаштырыла торган, реконструкцияләнә торган капитал төзелеш объектларына карата контурлар артында санитар-эпидемиологик таләпләрдән артып киткән химик, физик һәм (яки) биологик йогынты объектлары барлыкка килгән очракта билгеләнә.

Санитар саклык зоналары билгеләнергә тиешле капитал төзелеш объектларының хокук ияләре атмосфера һавасын, атмосфера һавасына физик һәм (яисә) биологик йогынты дәрәжәләрен объект контуры артында тикшерүләр (үлчәүләр) үткәрергә һәм Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлегә өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәткә (аның территориаль органнарына) санитар-саклау зонасы билгеләнүе турында тиешле документларны теркәп гариза тапшырырга тиеш.

Санитар саклык зонасын билгеләү, үзгәртү яки юкка чыгару турында карарны Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлегә өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәт яки аның территориаль органнары санитар саклык зоналарын билгеләү, үзгәртү яки гамәлдә булуын туктату турындагы гаризаларны карау нәтижәләре буенча кабул итә. Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлегә өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәт санитар-эпидемиологик таләпләр белән билгеләнгән классификациядә каралган объектлар төрләрен билгели, аларга карата санитар саклык зоналарын билгеләү, үзгәртү яки гамәлдә булуын туктату турында карарлар аның территориаль органнары тарафыннан кабул ителә.

Санитар саклык зонасы һәм аның чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануны чикләүләр мондый зона турында белешмәләр Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертелгән көннән билгеләнгән дип санала.

Санитар-саклау зонасы чикләрендә жир кишәрлекләреннән түбәндәге максатларда файдалану рөхсәт ителми:

- торак төзелешен, мәгариф һәм медицина билгеләнешендәге объектларны, ачык типтагы спорт корылмаларын, балалар ялы һәм аларны савыктыру оешмаларын, рекреацион билгеләнештәге зоналарны урнаштыру һәм бакчачылык алып бару өчен;
- дарулар житештерү һәм саклау объектларын, сәнәгатьнең азык-төлек тармаклары объектларын, азык-төлек чималын һәм азык-төлек продукциясен күпләп сату

складларын, эчә торган су әзерләү һәм саклау өчен сууткәргеч корылмалары комплексларын урнаштыру, әгәр санитар саклык зонасы билгеләнгән объектның химик, физик һәм (яисә) биологик йогынтысы аларга билгеләнгән таләпләр нигезендә мондый чараларның, чималның, суның һәм продукциянең сыйфатын һәм куркынычсызлыгын бозуга китерсә, азык-төлек продукциясе сыйфатында киләчәктә файдалану өчен билгеләнгән авыл хужалыгы продукциясен житештерү, саклау һәм эшкәртү максатларында жир кишәрлекләреннән файдалану.

24.9. Автомобиль юлларының юл бие полосалары

Автомобиль юллары өчен, дүртенче һәм бишенче категорияле автомобиль юлларыннан һәм торак пунктлар чикләрендә урнашкан автомобиль юлларыннан тыш, юл бие полосалары билгеләнә.

Автомобиль юлының юл бие полосалары - беренче, икенче яки өченче категорияле автомобиль юлының бүленгән полосасына ике яктан да якын һәм, юл хәрәкәте иминлеге таләпләрен, шулай ук автомобиль юлын реконструкцияләүнең, капитал ремонтлауның, ремонтлауның, карап тотуның нормаль шартларын, автомобиль юлын үстерү перспективаларын исәпкә алып, аның сакланышын тәмин итү максатларында, чикләрендә жир кишәрлекләреннән (жир кишәрлекләренең өлешләреннән) файдалануның махсус режимы билгеләнә торган территорияләр.

Автомобиль юлларының классына һәм (яисә) категориясенә карап, аларның үсеш перспективаларын исәпкә алып, һәр юл бие полосасының киндәге түбәндәгечә билгеләнә:

1) житмеш биш метр - беренче һәм икенче категорияле автомобиль юллары өчен;

2) илле метр - өченче категорияле автомобиль юллары өчен;

3) йөз метр - Россия Федерациясе субъектларының административ үзәкләрен (башкалаларын), федераль әһәмияттәге шәһәрләрне башка торак пунктлар белән тоташтыручы керү юллары өчен, шулай ук халкы ике йөз илле мең кешегә кадәр булган шәһәрләрне урап узу өчен төзелгән федераль әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юллары участоклары өчен;

4) йөз илле метр - халкы ике йөз илле меңнән артык кеше яшәгән шәһәрләрне әйләнәп чыгу өчен төзелгән автомобиль юллары участоклары өчен.

Автомобиль юлының юл бие полосалары чикләрендә капитал төзелеш объектларын, юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән объектларны, юл сервисы объектларын төзү, реконструкцияләү, реклама конструкцияләрен, мәгълүмат щитларын һәм күрсәткечләрен урнаштыру автомобиль юлы хужасының язма ризалыгы булганда рөхсәт ителә. Бу ризалыкта автомобиль юлының юл бие полосалары чикләрендә мондый объектлар төзүне, реконструкцияләүне, реклама конструкцияләре, мәгълүмат щитлары һәм күрсәткечләр урнаштыруны гамәлгә ашыручы затлар тарафыннан үтәлүе мәжбүри булган техник таләпләр һәм шартлар булырга тиеш.

Федераль, региональ яисә муниципаль, жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының юл бие полосаларын билгеләү турында яисә мондый юл бие полосаларын үзгәртү турында карар тиешенчә юл хужалыгы өлкәсендә дәүләт хезмәтләре күрсәтү һәм дәүләт мөлкәте белән идарә итү функцияләрен гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъектының вәкаләтле башкарма органы, жирле үзидарә органы тарафыннан кабул ителә.

Жирлек территориясендә федераль әһәмияткә ия булган М-7 «Волга» Мәскәү - Владимир - Түбән Новгород - Казан - Уфа автомобиль юлының юл бие полосалары, Ижевск һәм Пермь шәһәрләренә керү юлы урнашкан.

25 статья. Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр

Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр «Махсус сакланылучы табигать территорияләре турында» 1995 елның 14 мартындагы 33-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә регламентлана.

«Татар Чаллысы авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясә буйлап төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле булган Туйма елгасы ага.

26 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр

Мәдәни мирас объектларын саклау «Россия Федерациясә халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкәрләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы федераль закон, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 1 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы һәм башка норматив хокукый актлар таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары мәдәни мирас объектларын саклауны тәәмин итү максатларында билгеләнә.

Саклау зоналары чикләре мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проекты белән билгеләнә, ул күрсәтелгән зоналарда урнашкан проектлана торган зоналар чикләре һәм мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре тасвирламасын, әлеге зоналар чикләрендә жирләрдән файдалану режимнары һәм шәһәр төзелешә регламентлары проектларын үз эченә алган текст һәм карталар (схемалар) рәвешендәге документациядән гыйбарәт.

Саклау зоналары проектларын эшләү, саклау зоналары чикләрендә территориядән файдалану режимнарын билгеләү Россия Федерациясә Хөкүмәтенә «Россия Федерациясә халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкәрләрен) саклау зоналары турында нигезләмә раслау хакында» 2015 елның 12 сентябрәндәге 972 номерлы карары, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 1 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм башка норматив хокукый актлар белән җайга салына.

Жирлек территориясендә «1918 елгы революция корбаннарының кардәшләр кабере» төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты урнашкан.

ХІ БҮЛЕК. Территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенең минималь рөхсәт ителә торган дәрәжәсенең исәпләмә күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен территориаль яктан файдалана алуының максималь рөхсәт ителә торган дәрәжәсенең исәпләмә күрсәткечләре

Аңа карата шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зона чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотылган очракта, территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәпләмә күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен территориядән файдалана алуының мөмкин булган максималь дәрәжәсенең исәпләмә күрсәткечләре Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы «Татар Чаллысы авыл җирлеге»нең шәһәр төзелешен проектлауда җирле нормативлары нигезендә билгеләнә.

**Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының
«Татар Чаллысы авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә**

ҖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘР

КУШЫМТА

**ТЕРРИТОРИАЛЬ ЗОНАЛАР ЧИКЛӘРЭ ТУРЫНДА БЕЛЭШМӘЛӘР
(КИТЕРЕЛМИ)**

2025 ел